

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
a Dm 2.—, do 100 vrst Dm 2.50, od 100 do 300 vrst a Dm 3.—, večji inzerati petič
vrsta Dm 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Dm 12.—, za inozemstvo Dm 25.—. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

GOSPODARSKA VOJNA MED AVSTRIJO IN MADŽARSKO

Huda nasprotstva med agrarci in industriji — Medsebojne grožnje Znaten padec cen kmetijskih proizvodov na Madžarskem

Budimpešta, 16. julija. AA. Glede na ne-
uspeh avstrijsko-madžarskih trgovinskih
pogajanj je budimpeštanski dopisni urad iz-
dal poročilo, ki opisuje njihov potek.

Poročilo pravi med drugim, da so ma-
džarski delegati predložili Avstriji ponu-
bne na podlagi sorazmernih kontingen-
tov madžarskih poljskih pridelkov, toda
Avstriji so postavili nesprejemljive proti-
predloge glede uvoza avstrijskih industrijs-
kih izdelkov. Prav tako so Avstriji od-
bili predlog o začasnem trgovinskem dogo-
voru na čisto kompenzacijskem načelu ter
niso pristali na predlog o vzajemnem jam-
čenju izvajanja določil o največjih ugod-
nostih za določene kontingente.

V poučenih madžarskih krogih sodijo, da
Avstriji načelno niso razpoloženi za sklep
trgovinske pogodbe z Madžarsko, ker niso
hoteli pristati niti na začasne solucije. V
teh krogih naglašajo, da je tak nastop av-
strijskih delegatov po nepotrebnem ustvar-
jal brezpogodbene stanje, ki bo v škodo
obema državam.

V madžarski javnosti mislijo, da je Av-
strija v zmoti, če misli, da bo mogla prisili-
ti Madžarsko k popuščanju, če svoje me-
je proti njej zapre. Pri tem naglašajo, naj
Avstrija ne pozabi, da so se ravno v zad-
njih dneh pokazale Italija, Nemčija in
Francija pripravljene, dovoliti Madžarski
posebne tarife za izvoz poljskih pridelkov.

Budimpešta, 16. julija. Neuspeh trgov-
skih pogajanj med Madžarsko in Avstrijo
je madžarske gospodarske in politične kro-
ge zelo iznenadil. Zlasti so v velikih skrbih
poljedelski krogi, ki očitajo vladi, da ni

znala varovati v primerni obliki njihovih
interesov. Politični krogi sumijo celo, da
bo zaradi teh žalostnih dogodkov prišlo tu-
di do političnih posledic in da agrarci ne
bodo več hoteli podpirati Karolyijeve vlad-
e. Madžarski izvoz žita je zaradi napetih
trgovinskih odnosov s Čehoslovansko in
Avstrijo v zelo veliki meri oškodovan.

»Pester Lloyd« piše zelo ostro proti Av-
striji, ki ji očita, da trdovratno vztraja na
zahtevi, naj se uravnaveži izmenjava blaga
med obema državama. Avstrijska vlada je
v svojo zahtevo, naj madžarska vlada pre-
vzame odgovarjajoč kontingent avstrijskega
industrijskega blaga in da zanj celo potrebu-
je jamstva, onemogočila vsak sporazum.
Dokler bo uvoz industrijskega blaga v Ma-
džarsko odvisen od razpoložanja in zani-
manja zasebnih ustanov in oseb, madžarska
vlada ne more prevzeti nobenih jamstev,
da bo avstrijsko blago našlo na Madžarskem
dovolj odjemalcev. List ugotavlja, da
je avstrijska vlada odklonila vse olajšave,
ki jih je ponudila Madžarska, in da ni pri-
stala niti na začasen modus vivendi, ki bi
vsaj za krajšo dobo uredil promet med Av-
strijo in Madžarsko. Avstrija ni hotela
sprejeti niti takega modusa vivendi, ka-
kršnega je sklenila z Rumunijo. List opo-
zarja, da madžarska vlada preveč forsira
razvoj avstrijsko-madžarskih trgovinskih
pogajanj in da lahko najde rešitev tudi
drugje v odnosu z drugimi državami.

Nacionalni »Magyar« Ország pravi, da
bodo agrarci v parlamentu gotovo ostro na-
padli vlado in ji očitali, da je zapravila do-

bro čehoslovansko tržišče ter sedaj žrtvo-
vala celo se avstrijski trg le zato, da za-
ščiti madžarsko industrijo. Zlasti v malih
poljedelskih krogih je vlada izzvala veliko
nasprotje. Interesi madžarskega poljedel-
stva se docela zanemarjajo. Z raznimi de-
viznimi omejitvami bo promet z Avstrijo
še bolj otežčen in se zdi, da kmalu ne bo
več izhoda iz krize, v katero je zašlo ma-
džarsko kmetijstvo. List ugotavlja, da je
opozicijski zastopnik dr. Eckhard v parla-
mentu že napovedal, da bo prišlo do brez-
pogodbene stanja med Avstrijo in Ma-
džarsko in da bodo prišle na Madžarskem
padati cene, kar bo izzvalo dejansko pro-
past madžarskega kmeta.

Tudi ostali listi ostro kritizirajo postop-
anje vlade in očitajo Dunaju trmoglavost
in nepopustljivost. Obenem ugotavljajo, da
so cene sadja in zelenjave v krajih med
Dunavom in Tiso padle že za 50 odstotkov.

Dunaj, 16. julija. Listi poročajo o vzne-
mirjenju avstrijskih gospodarskih krogov
zaradi carinskega spora med Avstrijo in
Madžarsko. »Der Abend« pravi, da je zvez-
ni kancelar dr. Dollfus hotel s svojim po-
stopanjem napram Madžarski zavarovati
interese avstrijskih agrarcev, toda položaj,
ki je nastal zaradi prekinjenih pogajanj z
Madžarsko, bo gotovo v kratkem omiljen.
Žito, ki ga Avstrija ne bo uvozila iz Ma-
džarske, se bo lahko nadomestilo z žitom
iz Jugoslavije. Tudi sadije bo mogoče uva-
žati iz sosedne jugoslovanske države, ko-
likor ga primanjkuje avstrijskim konzum-
entom.

Slovo od dr. Jesenka

Ob mrtvaškem odru se koplčijo venci in se poslavljajo od zaluznega pokojnika in dobrotnika mnogoštevnih priatelji

Škofja Loka, 16. julija.

Cvetje okrog krste pokojnega dr. Je-
senka se koplči, da je soba, v kateri je
postavljena na mrtvaškem odru, kakor tu-
di soba pred njo, polna vencev in rož. Pred
krsto sioni venci, ki mu ga je poslal ljub-
ljanski botanični vrt. Vanj so vpleteni nje-
govi križanci pšenice in rži, torej dar, ki
ga je pokojnik dal kot kruh bodočnosti
človeštvu. Že včeraj je tudi univerza po-
slala dr. Jesenku kot članu profesorskega
zbora ogromen venec. Posebno pozornost
pa zbujajo zaradi svoje resnobne in hladne
elegance venci Zimsko-sportnega saveza,
spleten iz samih malih cvetlic iberisa, da
učinkuje brez najmanjših drugih barv kot
bela snežna poljana. Venec je povit s čr-
no kopreno, na trakovih pa mu ga posveča
JZSS kot svojemu soustanoviteljstvu in pre-
sedništvu na zadnji poti. Najdragocenejši
venec je poslala mestna vrtnarija v Ljub-
ljani, kjer je pomagal pri preureditvi na-
ših parkov z vsem navdušenjem. Venec
ogromnega obsega je okrašen z mestnim
belozelenim trakom ter je iz samih rdečih
rož, med katere so vpletene redke drago-
cene orhideje in anturiji. Z velikim ven-
cem cvetja se je spomnila svojega odbor-
nika in dobrotnika tudi ljubljanska po-
druznica Sadržarskega in vrtnarskega dru-

štva, v katerem je delal pokojnik z vsa
vnebo in kateremu je tudi preskrbel za
vetje na univerzi. Seveda je poklonil venci
tudi škofjelški Sokol, prijaho pa npre-
stano mnogoštevnih prijatelji pokojnika
venci ter prijateljice z ogromnimi kitam
cvetja. Že od ranega jutra so v Škofji Loki
tudi absolventinje njegovega instituta, ki
prinašajo dragemu svojem profesorju
ogromno cvetja.

Izpod Kamnitnika se čujejo salve voja-
štva, ki se vežba za popoldansko častne
salvo pri pogrebu. Dr. Jesenko bo namreč
imel vojaški pogreb, ker je bil kapetan v
rezervi. Na zadnji poti bo pel dr. Jesenku
akademski pevski zbor iz Ljubljane,
spremljan s sokolskim pevskim zborom.
Razen častne čete in oficirskega zbora
I. planinskega polka, ki je v Škofji Loki v
garniziji, spremljajo dr. Jesenka na njegovi
zadnji poti tudi gasilci, ki jim je bil vedno
zvest podpornik ter seveda tudi Sokoli, saj
je bil pokojnik rednik univerzitetni profes-
sor, ki se je vseh sokolskih prireditvah ude-
leževal v kroju. V Škofjo Loko so prišli že
mногоštevnih pogrebci. Ob mrtvaškem
odru je ves čas polno ljudi, zlasti pa
kmečkega ljudstva, ki mu je bil dr. Je-
senko najboljši prijatelj.

Ustava slovaške evangeli- ske cerkve

Beograd, 16. julija. AA. Nj. Vel. kralj
je na predlog ministra pravde in na pod-
lagi čl. 28 zakona o evangelijsko-krščanskih
cerkvah in o reformiranih krščanskih cerkvah
kraljevine Jugoslavije z dne 16. aprila
1930 predpisal in proglasil ustavo slovaške
evangelijsko-krščanske cerkve avgustinske
verozpovedi kraljevine Jugoslavije. Po
opisnih določilih te ustave tvorijo slova-
ško evangelijsko-krščansko cerkev avgust-
inske verozpovedi kraljevine Jugoslavije vsi
enjeni verniki ne glede na to, ali žive v or-
ganiziranih cerkvenih občinah ali ne. Slo-
vaška evangelijsko-krščanska cerkev avgust-
inske verozpovedi je enakopravna z osta-
lim priznanimi verskimi skupinami v drž-
avi, ki se bavijo z gojenjem vere in mo-
raškega življenja ter drugih kulturnih vred-
not vernikov. Cerkev ima popolno svobo-
do, da sme javno izpovedati svojo vero,
javno vršiti svoje bogoslužje in v mejah
zakona samostojno voditi in upravljati svo-
je posle. Po svojih najvišjih ustanovah sme
vzdrževati versko-bratske odnose tudi z
drugimi evangelijsko-krščanskimi cerkvami
sveta.

Bombni atentat na bolgarski vlak

Sofija, 16. julija. AA. Včeraj okoli 6. sta
na železniški progi med Staro Zagoro in
Novo Zagoro eksplodirali dve bombi, ko je
tam vozil tovorni vlak. Eksplozija ni po-
vzročila ne stvarne škode ne človeških žr-
tev. Ob progi so našli list papirja z besedi-
lom: Če nam kapitalistični svet ne bo dal
dela, si ga bomo sami našli. Nadalje so
našli poleg železniške proge beležnico z
nekaterimi beležkami, ki utegnejo policiji
olajšati preiskavo in zasledovanje.

Dviganje »Prometeja« opuščeno

Pariz, 16. julija. Od mornariškega mini-
strstva imenovana preiskovalna komisija
je ugotovila, da je vzrok potopa podmornice
»Prometeja« najbrže v tem, ker so se
ee tanki podmornice zaradi napačnega
manevriranja napolnili z vodo.

Pariz, 16. julija. Kakor javlja agentura
Radio iz Cherbourg, so dela za dvig po-
topljene podmornice »Prometeja« prekinili.
Sicer izjavljajo, da se bodo pri bolj-
šem vremenu še izvršile preiskave po po-
topljenih, vendar pa se zdi, da so opustili
vsko upanje, da bi mogli dvigniti podmor-
nico. 63 moč posadke je torej našlo svoje
zadnje počivališče v trupu podmornice.

Devizna zapora v Avstriji

Dunaj, 16. julija. Snoči se je vršila se-
ja glavnega odbora Narodnega sveta, ki se
je bavil z važnim vprašanjem deviznega
zapora za inozemske dolgovce. Gre za fi-
nančne dolgovce v tuji valuti napram ino-
zemskim upnikom, v prvi vrsti javnih kor-
poracij, nadalje za dolgovce, za katere so
bili izdani listi. Končno gre za plačilo
obresti in za vse privatne dolgovce, v kol-
ikor se nanašajo na posojila. Ker je Na-
rodna banka s 23. junijem začasno ukinila
dodelitev inozemskih plačilnih sredstev, se
je morala uvesti devizna zapora, da se za-
ščiti inozemski upniki. Naredba bo že da-
nes objavljena in takoj uveljavljena.

Sestanek De Valere z Macdonaldom

London, 16. julija. De Valera je včeraj
prispeval v London, da se razgovori z Macdo-
naldom o angleško-irskem razmerju. Macdo-
nald je namreč povabil De Valero na ta
razgovor po vodenju irske delavske stranke
Nortonu in se je vabilu tudi odzval.
Medtem je irski parlament s 66. glasovi
proti 51 glasovom že odobril zakonski na-
črt o pobiranju carine za uvoz angleškega
blaga na Irsko. Pogajanja med Macdonaldom
in De Valero so se žal izjalovila. Po
včerašnjem sestanku je bila izdana komu-
nike, ki pravi, da se je zlasti proučil na-
stali položaj med obema državama, ven-
dar ni niti Macdonald niti De Valera opu-
stil svojega prvotnega stališča.

Rusko-rumunski sporazum?

Bukarešta, 16. julija. V tukajšnjih
političnih krogih so se razširili glasovi, da
je bil v Zenevi dosežen sporazum med Ti-
tulescom in Litvinovom o zaključitvi rusko-
rumunskega pakta o nenapadanju. Dobro
poučeni krogi trdijo, da je pri sovjetsko-
rumunskih pogajanjih posredoval v zad-
njem času poljski zunanji minister Zaleski.
Pričakovati je, da bodo dovedli poslednji
razgovori tudi do praktičnih rezultatov.
Uradno se še demantirajo vesti o sporazu-
mu, ki naj bi bil dosežen v Zenevi.

Japonska in Mandžurija

London, 16. julija. »Times« poroča iz To-
kija, da je komisija Društva narodov, ki
preiskuje dogodke na Daljnem vzhodu, po-
setila v četrtki popoldne japonskega zu-
nanjega ministra Ušido in odpovala v
Peking, kjer bo proučila nekatere arhive,
ki so tamkaj shranjeni. Poročajo, da je ja-
ponski zunanji minister komisiji odkrito
izjavil, da hoče japonska vlada utrditi su-
verenost mandžurske države. Japonska po-
litika se je odločila za končnoveljavo od-
cepitve Mandžurije od Kitajske in za njeno
neodvisnost ter ne bo opustila te smeri ne
glede na to, kaj bo predlagala komisija
Društva narodov.

Vstop Turčije v Društvo narodov

Zeneva, 16. julija. Svet društva narodov
je prejel odgovor turške vlade na povabi-
lo, naj Turčija vstopi v Društvo narodov.
Turška vlada je povabilo sprejela. Povabi-
lo se je glasilo, naj Turčija, ki izpolnju-
je vse pogoje, vstopi v Društvo narodov
kot enakopraven član zenevske mednarod-
ne ustanove. Pripravljeni je že resolucija,
ki bo predložena plenarnemu zborovanju
Društva narodov dne 18. t. m., ko bodo
opravičeni tudi vse formalnosti za vstop Tur-
čije v Društvo narodov.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE.
Curih: Pariz 20.14, London 18.21,
New York 514, Bruselj 71.27 in pol, Milan
26.27, Madrid 41.20, Amsterdam 206.90,
Berlin 121.85, Sofija 3.72, Praga 15.18,
Varšava 57.40, Bukarešta 3.04.

Priprave za svetovno gospodarsko konferenco

V pripravljalnem odboru bodo na zahtevo našega delegata dr. Šu- menkovića zastopane tudi male države

Zeneva, 16. julija. AA. Na včerajšnji se-
ji sveta DN se je pri razpravi o prvi toč-
ki dnevnega reda v zvezi z resolucijo lau-
sanske konference, da se skliče svetovna
gospodarska in finančna konferenca, kakor
je to predlagal v pismu ravnatelj medna-
rodnega urada za delo, svečano manifesti-
rala želja po splošnem sodelovanju nara-
dov pri razširitvi francosko-angleškega
sporazuma, h kateremu so tudi ostale dr-
žave povabljene, da sodelujejo.

V svojih govorih so zastopniki raznih
držav v svetu izrazili zadovoljstvo nad iz-
idom lausanske konference, na podlagi
katerega je Društvo narodov poklicano,
da pripravi in skliče svetovno gospodarsko
konferenco.

Ustanovitev posebnega pripravljalnega
odbora za to konferenco v okviru DN po-

meni nadaljevanje dela evropske komisije,
katere tvorec je bil pokojni Aristid Bri-
and.

V debati je izpregovoril tudi zastopnik
kraljevine Jugoslavije v svetu DN mi-
nister dr. Ilija Šumenković, ki je posebno
naglašal, da mora biti omenjeni odbor
strokovnjakov za pripravljala dela za
konferenco sestavljen ne samo iz zastop-
nikov veseil, sklicateljic lausanske kon-
ference, nego tudi iz zastopnikov manjših
držav, zlasti tistih, ki so gospodarsko na
tej konferenci zainteresirane.

To željo jugoslovanskega delegata dr.
Šumenkovića so podprli tudi zastopniki
drugih malih držav, zastopanih v svetu, in
je njihovo mišljenje sprejel tudi poročeval-
ec v tem vprašanju, angleški zunanji mi-
nister John Simon.

K sokolskemu prazniku v škofji Loki

Zasluzni starosta škofjelškega Sokola br.
France Dolenc

Najemniki pri ministru Puciju

Beograd, 16. julija. Minister za socialno
politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj
je sprejel včeraj delegate združenja najem-
nikov, ki so predložili resolucijo, sprejeto
na velikem zborovanju najemnikov v Beo-
gradu. Delegati so g. ministru obrazložili
zahteve najemnikov in resnost vprašanja
visokih najemnin za stanovanja in lokale,
ki so postale nevzdržne zaradi težavnih so-
cialnih razmer najsih slojev mestnega
prebivalstva. Najemnine so zlasti v naših
večjih mestih vse previsoke. Delegati so
predložili ministru tudi načrt ureditve tega
vprašanja in ga prosili, naj se zavzame pri
vladi, da bodo njihove zahteve čim bolj
ugodno rešene. Minister, ki je delegate na-
jemnikov zelo ustrežljivo sprejel, jim je
obljubil, da bo njihove zahteve proučil in
da bo storil vse, kar je v njegovi moči za
končno ureditev tega važnega socialnega
vprašanja.

Povratak bivšega poslanika Šebe v diplomatsko službo

Beograd, 16. julija. Iz Prage poročajo,
da bo bivši čehoslovanski poslanik v Beo-
gradu, Jan Šeba, ki je sedaj poslanec in
glavni tajnik narodne socialistične stranke
dr. Beneša, odločil svoj mandat ter se
vrniti s opet v diplomatsko službo. Imeno-
van bo za poslanika v Bukarešti namesto
poslanika Iberskega, ki je premeščen v
Bera.

Washington, 16. julija. Predsednik Hoo-
ver je znižal svojo plačo od 75.000 na
60.000 dolarjev letno. Plače članov vlade,
ki znašajo 15.000 dolarjev, se bodo zni-
žale za 15 odstotkov.

Priznanje nove čilske vlade
Santiago de Chile, 16. julija. Čilsko
zunanje ministertvo je vsem svojim diplo-
matskim zastopstvom v inozemstvu posla-
lo enake note, v katerih zahteva uradno
priznanje Davillove vlade.

Eksplozija v poljski tvornici smodnika

Varšava, 16. julija. V državni tvornici
smodnika v Zagodzonu pri Radomu se je
v četrtki pripetila eksplozija, ki je uniči-
la velik del tvornice. Preiskava je dogni-
la, da se je smodnik zaradi velike vročine
sam ugal.

Berlin, 16. julija. AA. V prostorih tu-
kajšnje aerokluba so priredili na tist
ameriškim letalcema Griffinu in Matter-
nu, ki sta priletela nazaj v Berlin, svečan
sprejem, ki se ga je udeležil tudi ameri-
ški poslanik Sackett.

Žalostna usoda brezdomcev

Paris, 16. julija. Zaradi neprestanega
deževja v južni Franciji je narasla rečica
Paillon, ki teče skozi Nizzo. Nenaden po-
rast vode v tej reki, je povzročil katastro-
fo. Okrog 50 ljudi, ki so brez strehe, je
običajno prenočevalo pod mostom, ki vodi
čez rečico Paillon. Ko so se v četrtki po-
noči nenadoma pojavili veliki valovi na-
rašajoče reke, je nastala med njimi pa-
nika ter je 30 ljudi našlo smrt v valovih.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Vseslovanski kongres narodnih noš v Ljubljani

Poziv pripravljalnega odbora — Po kongresu prirede udeleženci izlet na morje

Ljubljana, 16. julija.

Odbor za vseslovanski kongres narodnih noš je te dni razpisal na vse podeželje občine, in na vsa prosvetna in kulturna društva vabila, da po svojih močeh organizirajo v svojem okraju in v okviru svojega društva skupine narodnih noš, ki bi se udeležile kongresa v Ljubljani. Odbor naproša vsa društva in županstva, kjer imajo narodne noše, da imenujejo svojega poverjenika, ki bi prevzel organizacijo in vodstvo nad posameznimi skupinami. Kongresni odbor bo razpisal vsem občinam in poverjenikom letake ter vsa potrebna navodila in informacije.

Odbor pripominja, da je izven naše ožje domovine veliko zanimanje in je pričakovati jako močne udeležbe iz bratske Hrvatske poleg drugih naših pokrajin. Prav častne udeležbe je na pričakovati iz češkoslovaške z njenimi pestrimi nošami.

Če bi katero društvo pomotoma ne dobilo vabila, naj blagovoli reklamirati pri odboru in javiti svoje sodelovanje. Ker je med našimi ljubitelji narodnih noš mnogo posameznikov, ki nimajo stika z nobenim društvom, jih odbor naproša, naj javijo sami svojo udeležbo na kongres. Zato odbor prosi, naj se nemudoma javijo poverjeniki in posamezniki, da jim zamore poslati potrebne legitimacije za znižano vožnjo po železnici.

Posebno pa vabi odbor vse dame in gospe, ki se nameravajo udeležiti izleta na Jadransko morje, da jim prej pošljejo prijave, ki jih sprejema odbor do 10. avgusta.

Spored kongresa

V soboto 3. septembra ob 12. otvoritev in pozdrav gostov kongresa na vrtu restavracije »Zvezda«. Potem obed, popoldne ogled mesta. Ob pol 20. razsvetljiva mesta, baklada po mestu, ob 21. koncert na Kongresnem trgu in zažiganje raket.

V nedeljo 4. septembra ob 6. budnica po mestu, ob 9. na Kongresnem trgu maša, potem zborovanje in spredov narodnih noš po mestu. Popoldne ob 15. revija narodnih noš na ljubljanskem velesejnu. Ob 18. večer.

Prebivalstvu Ljubljane in okolice

Od časa do časa se po mestu in okolici razširjajo razni alarmantni letaki, s katerimi se skuša zavesti prebivalstvo v zmotno presojo političnih in gospodarskih prilik v državi. Vsi ti pojavi imajo prozoren namen, ubiti v narodu vero in zaupanje v stalnost in trajnost današnjega stanja, izpodkopavati ugled državnih oblasti in škoditi našemu narodnemu gospodarstvu.

Vse te vesti, ki so ali docela neresnične ali pa močno pretirane, izvirajo iz nam sovražno razpoloženega inozemstva in od onih naših notranjih sovražnikov, ki bi iz umetno ustvarjenega ljudskega nerazpoloženja hoteli izbiti politični kapital za svoje temne namene.

Težke prilike, katere preživlja današnja vsa svet skrb brez izjeme, nalagajo vsem dobromislječim državljanom solidarno sodelovanje pri odklanjanju tegob današnje dobe in vzpostavljanju normalnih življenjskih prilik. Čim intenzivnejše bo delo v označeni smeri, tem hitrejši in ugodnejši bodo rezultati. Zaradi tega naj smatra vsak dober državljan za svojo dolžnost, da po svojih močeh nastopi proti vsem takim pojavom, ki v svojih končnih posledicah vodijo v politično in gospodarsko razsulo. Brez reda ne more biti blagostanja! Zato v borbo proti vsem in vsakomur, ki ruši temelje, kateri edini morejo jamčiti za notranji mir ter redni razvoj in napredek duhovnega in materialnega življenja.

Prebivalstvo se opozarja, da bo državna oblast uporabila vsa razpoložljiva zakonita sredstva za pobijanje take protidržavne in protinarodne propagande. Vsakdo, ki razširja take letake ali njih vsebino ustno raznaša, kakor tudi oni, za katerega se ugotovi, da je vedel za avtorja, razmnoževala ali razširjevalca protidržavnih letakov, pa ni to prijavil državi oblasti, bo, v kolikor dejanje ne spada pod zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi ali kazenski zakon, najstrožje policijski kaznovan.

UPRAVA POLICIJE

Opozorilo davkoplačevalcem

Davčna uprava za mesto v Ljubljani razglasa, da so seznanili osebe, zavezanice pridobitni, katerih davčne osnove se bodo za davčno leto 1932 razpravljale pred davčnim odborom za mesto Ljubljano v času od 2. avgusta do včeraj 12. avgusta 1932.

razgrnjeni na vpogled davčnim zavezanecem in pisarni mestnega magistrata v Ljubljani v času od 18. julija do včetrtega 25. julija 1932, in sicer med običajnimi uradnimi urami.

O predlogih davčne uprave bodo davčni odbori razpravljali v splošnem v istem vrstnem redu in na dan, ki ga navaja razgrnjeni seznam.

V prvi vrsti se pa bodo obravnavali primeri onih davčnih zavezanec, ki bodo event. takali pred razpravnim prostorom.

O tem obveščam vse pridobitni zavezanec stranke, da v lastnem interesu vpo-

rejo event. osebno ali pa po pooblaščenih pred davčnim odborom na dan razprave zastopati svoje interese.

Zadevni zakonski predpisi se glase: Seje odbora so tajne. Prisostvovati jim sme samo davčni zavezanec ali njegov zastopnik, odnosno pooblaščenec. Kot zastopnik davčnega zavezanca sme priti pred davčni odbor: mož za ženo, žena za moža, oče ali mati za otroke in otroci starejši od 18 let, za starše kakor tudi vsakdo, ki se re bavi obrtni ali za plačo s takim poklicem, toda s pravišnim pooblastilom. V tej določbi ne morejo zastopati strani: pred davčnim odborom n. pr. zakoniti pisarji. Pač pa smejo ko: pooblaščenec s pravišnim pooblastilom pred davčnim odborom zastopati davčne zavezanec, odvetniki, javni beležniki (notarji) ali pooblaščenec finančnopравни zastopniki.

Za pravne osebe smejo prihajati pred davčni odbor njih predstavniki, odnosno pooblaščenec predstavnikov, za osebe pod skrbstvom in mase vobče pa njih skrbnik, zastopnik ali branitelj (konkurzni upravnik).

Razpisane razprave se ne bodo odložile, ako bi jim davčni zavezanec ne prisostvovali; tudi se določeni red za razprave ne bo v nikakem primeru izpremenil. Pričetek seje je: a) za trgovski odbor vsakokrat popoldne ob pol 8. uri; b) za obrtni odbor vsakokrat popoldne ob 15. uri.

Novi naši državljani
Trgovski pomočnik Anton Stanita, pristojen v Gornjo Radgono, trgovski pomočnik Josip Štanc, pristojen v Celje, delavec Andrej Skrinjar, pristojen v Cerkljani, kurjač Franjo Štor, pristojen v Ljubljano, delavec Ivan Šterlik, pristojen v Se. Ani nad Trzinom, tkalski mojster Franc Šter, pristojen v Senčur, učitelj Albert Širok, pristojen v Ljubljano, trgovec Vlastar Šaran, pristojen v Celje, posestnik Josip Skrt, pristojen na Vrhniki, učiteljica Ana Svagelj, pristojna v Ljubljano, zidar Ivan Švalj, pristojen na Jesenice, posestnik Ivan Škarnperles, pristojen v Krčevino, dijak Georgij Tomaz, pristojen v Ljubljano, učitelj Žilko Tomšič, pristojen v Kramorcu, delavec Flor Pitov, pristojen na Jesenice, trgovski pomočnik Angel Turk, pristojen v Ruše, železničar Marij Tence, pristojen v Maribor, delavec Franc Tratik, pristojen v Ljubljano, posestnik Franc Tomašič, pristojen v Bloncu, upravitelj pogrebnega zavoda Rihard Trst, pristojen v Studenc, ekonom Alojz Tribušon, pristojen v Smlednik, slikarski pomočnik Albert Tremel, pristojen na Vič pri Ljubljani, delavec Matija Trebčan, pristojen v Podbrezje, kotlar Jakob Trebec, pristojen v Ljubljano, služkinja Marija Tosa, in služkinja Lauta Toso, pristojni v Zgor. Sv. Kungoto, šofer Janez Ujčič, pristojen v Ruše, dninar Franc Učakar, pristojen v Prevalje, zidar Anton Ušič, pristojen v Srednjo vas, dijak Josip Vilfan, pristojen v Kranji, zasebni uradnik Friderik Valš, pristojen v Mursko Soboto, Ivan Vodopivec, pristojen v Kočevje, delavec Franc Vondina, pristojen k Sv. Katarini, urar Franc Veglenec, pristojen v Clje okolič, posestnik Vlastar Vilinger, pristojen v Kojnci, zobozdravnik dr. Ivan Verčon, pristojen v Ljubljano, dijak Ivan Vitkorec, pristojen na Vič pri Ljubljani, dijak Josip Viržikovski, pristojen v Ljubljano, zobtehnik Leopold Weiss, pristojen v Ljubljano, delavec Mihael Venturini, pristojen v Velenje, elektromehanik Viktor Vorgunela, pristojen v Maribor, delavec Anton Valas, pristojen v Ljubljano, tovarniški delavec Franc Volf, pristojen v Dol pri Hrastniku, narednik-godbenik Ivan Vurte,

pristojen v Radvanje, odvetnik dr. Ludvik Vadnal, pristojen v Borovnico, učiteljica Marija Velušček, pristojna v Ljubljano, uradnik župne uprave Stanko Velikonja, pristojen v Boh. Bistrico, Ivan Venturini, pristojen v Velenje, zasebni uradnik Josip Varžava, pristojen v Kranj, delavka Franciška Vidmar, pristojna v Zelje, poštni zvičanik Hermina Vidor, pristojna v Ljubljano, gospodinja Hermina Vildaauer, pristojna v Podbrezje, učiteljica Terezija Zorut, pristojna v Maribor, ključavničarski pomočnik Alojzij Zega, pristojen v Podbrezje, zasebnica Kristina Zigon, pristojna v Borovnico in šofer Alojzij Zigon, pristojen v Ljubljano.

Kriza vedno hujša

Ljubljana, 16. julija.

Stanje brezposelnosti je ostalo skoro enako, kakor smo ga objavili pred dnevi. Zlasti so prizadeti tovarniški delavci, kajti tovarne nimajo nikakih naročil in so na minimum zmanjšale obrate ter zaradi tega odpustile veliko število delavcev. Ilovarne za klet odpušče vsako soboto po 25 delavcev, v kratkem pa nameravajo obrat popolnoma ustaviti. Enako je v Kolinski tovarni, ki je odpušila skoro že vse delavce. Kriza je čimdalje večja, na Borzo dela prihajajo vedno nove prijave brezposelnosti, dnevno najmanj po 25 do 50. Od 1. januarja t. l. je število brezposelnih naraslo za 5000 in znaša danes že nad 15.000. Borza dela je že izrabila vse kredite in je od Norvege leta do konca junija izplačala za 800.000 Din podpor. Prejela je na novo preko 300 prošenj za skupno 100.000 Din podpore, vendar more Borza izplačevati le stare pole, ker je kredit do srede avgusta popolnoma izrpan.

Borza dela nas naproša, da objavimo, da ne more vpoštevati nikakih novih prošenj, ker ni kredita. Podpore, ki so že sedaj zelo okrnjene, bodo za zadnje tromesečje še bolj omejene in se bodo izplačevale le najpotrebnejšim, zlasti onim, ki imajo velike rodbine.

Številne nesreče

Ljubljana, 16. julija.

Splošna bolnica je danes sprejela v oskrbo izredno veliko število ponesrečenec iz najrazličnejših krajev naše banovine. Večina si je pri delu ali kakem drugem opravku zlomila nogo ali roko.

Jukan Ivan, kotlar v Škofji Loki, je včeraj padel doma tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. — 38-letni kovaški mojster Uršič Leopold iz Luč pri Višnji gori, je padel s kolesa in si zlomil levo roko. Pri delu si je zlomil levo roko 1887. rojeni delavec Striša Lovro iz Ribnega pod Kummom. — 28-letna delavka Zirovnik Roza iz Zapuž, občina Zg. Šiška, je včeraj padla z voza in si zlomila desno roko. — Stanec Martin je žagar pri baronu Bornu v Putehofu. Včeraj je delal na cirkviarki, nenadoma so odpovali vijaki in je žaga poškodovala Stančerja na trebuhu, poleg tega pa je dobil še notranje poškodbe. — Škrbec Ivan, čuvaj državnih železnic, doma v Dolu, pošta Borovnica, je peljal včeraj v gozd vozček na štiri kolesa. Nenadoma se je spodtaknil na korenini in priletel z glavno tako nesrečno na kolo, da je dobil močne poškodbe po obrazu, zlasti pa na levem očesu.

Sport

Naš podeželski sport

Domžale, 15. julija.
V kamniškem srezu smo imeli v nedeljo dva sportna dogodka. SK »Virtus« in SK »Miram« sta proslavila svoj praznik. »Virtusov« program ni bil zanimiv, ker je igral samo eno tekmo s SK »Sloga« iz Ljubljane in domači so zmagali z 8 : 0. Tudi tekma sama ni bila zanimiva; za tak dan bi klub pač lahko noskrbel za boljši program. Pač pa je imel SK »Miram« boljši program, organiziral je brzoturnir in zmagovalca sta dobila dva lena pokala. Turnirja so se udeležili SK »Disk« I. SK »Domžale« I. SK »Ihan« I in domači SK »Miram«, vsi s kompletnim prvim moštvom, le domači klub je moral igrati s tremi rezervami. Zanimanje za turnir je bilo veliko, saj se je zbralo na igrišču okrog 600 ljudi. Z žrebom je bilo najprej določeno, kateri dve moštvi bosta igrali skupaj, potem sta pa prišla poračena skupaj za drugi pokal, zmagovalca pa za prvi pokal. Z nezamotno zamudo so prikrali igralci na igrišču in žreb je določil, da sta se spoprijela najprej SK »Domžale« in SK »Miram«, potem pa SK »Disk« in SK »Ihan«. Tekme so trajale po 40 minut. V prvi tekmi sta nastopila SK »Domžale« in SK »Miram«, rezultat je bil 2 : 0 (0 : 0). Tekma je bila zanimiva, domačini so se dobro držali, posebno v prvem polčasu, ko so gostje močno streljali na gol. V drugem polčasu so gostje še bolj prisilili in zabili dva gola. Pri gostih se je odlikovala napadalna vrsta, pri domačih pa vratar Mašhenič.

Druga tekma SK »Disk« : SK »Ihan« je končala s 4 : 0 (2 : 0). Ta tekma ni bila tako zanimiva, ker je igral »Ihan« s preveliko tremo in njegov vratar je zakrivil lud poraz. Sledila je odločilna tekma za drugi pokal, spoprijela sta se SK »Miram« in SK »Ihan«, rezultat je bil 3 : 0 (0 : 0). V prvem polčasu je bila igra odprta in obojestranski enaka, v drugem polčasu pa so domačini pritiskali tako, da so si priborili drugi pokal. Končno se je začela najzanimivejša tekma, ko sta se srečala domačinska rivala. Rezultat tekme SK »Domžale« in SK »Disk« je bil 2 : 1 (2 : 0). Kar odgovarja poteku igre, ki je bila zelo napeta. Zmagalo je boljše moštvo. SK »Domžale« si je priboril prvi pokal in postal zmagovalac brzoturnirja. Turnirju je sledila animirana zabava, ki je trajala do poznega večera.

★

Vse »šmularje« prosimo, da spremlijo na zadnji poti tragično preminulega našega prvega predsednika univ. prof. dr. Frana Jesenka. Od njega se poslovimo pri pokopu v Škofji Loki v soboto ob 17. uri. — Da počastimo spomin pokojnega našega ustanovitelja in prvega predsednika univ. profesorja dr. Frana Jesenka, sklicujemo v ponedeljek 18. t. m. žalno sejo odbora v damski sobi kavarne Emone. JZSS.

— Izlet in dirka kolesarskega društva »Sava« se bosta vršila jutri v nedeljo k Zupanovi jami pri Grosupljem. Odhod za izletnike ob 7.13 z vlakom, z dvokolesi pa ob 7.30. Zbirališče za kolesarje je na Dolenski cesti pri km 3, gostinja Plankar. Zbirališče dirkačev istotam ob pol 11. Udeleženci imajo polovično vstopnino za ogled jame. Za kosilo je preskrbljeno in stane 6 Din. Preskrbo nakaznje za kosilo in vstop v jamo je prevzel g. Miha Simčič od Prireditvenega odbeka društva »Soča«, kateri bo iste tudi izdajal.

Mrhovina v Ljubljani

Ljubljana, 16. julija.

Nad mesec dni je plaval v Ljubljani strugi med obema zapornicama proti curkarji in zopet nazaj proti Trnovemu. Ko je veda odnosno, nesnaga naraščala, ga je nesla navzdol, ko je pa narašala do roba spodnje zapornice, je začel romati proti Trnovemu. Delavci, ki so zaplenili pri podzemeljskih straniščih po tromeštem, so ga večkrat opazili. Utopljenec se je najraje ustavljal pod tromeštem, smrad je bil nepopisen. Voda ga je naphnila, da je bil napet kot balon, dolge brke pa so se mu žalostno povesele.

Meščanom je zadnje čase vseeno, kaj plava v Ljubljani ter se tudi ne razburja, čeprav mrgoli mrhovine v strugi. Delavci so se pa hoteli iznebiti nadležnega utopljenca, ki jih je tako rad obiskoval, pa so ga vrgli v glavni kanal ob levi strani struge. Globoko so se oddahnil, češ, zdaj bo pa mir. Toda nesrečna mrhovina je priromala čez nekaj dni zopet nazaj. Delavci so mislili, da je nesrečno kakšen drugi muc, kmalu so pa spoznali prejšnjo mrhovino po dolgem repu in po barvi dlake. Kanal se namreč izteka pri šestpeterskem mostu, torej pred zapornico, zato je maček priplaval zopet v zaprti strugi in po nji nazaj proti tromeštu.

Smrdel je seveda čedalje bolj in delavci so se ga skušali iznebiti na vsak način. Navezali so mu kamen na vrat, sicer ne mlinskega, toda zadostoval je, da se je maček končno le počesto potopil. Ni pa bil hvaležen pogrebu za ta opgreb, zato se je kaj kmalu rešil bremena, ki ga je tlačalo na dno struge ter priplaval zopet na površje. Še bolj napihnjen se je rogal ljudem pri tromeštu in jih opozarjal s čudovitim smradom, da se ne pustijo ugnati. To je pa bilo ubogim delavcem že preveč. Prosil so stražnika, naj intervenira pri konjedercu, da bo utopljenec dostojno pokopan.

Dopolodne je konjederec poslal fanta, da izvleče mrhovino iz struge. Maček pa se je začel kajati, kot da je užaljen, ker ga niso tako dolgo pokopali. Odplaval je izpod tromešča proti Dvornemu trgu, kjer so ga končno le izvlekli. V Ljubljani torej ni nič čudnega, če plava mrhovina sredi mesta po ves mesec.

Samo še danes

ob 4., 4/8 in 9/4 zvečer in jutri ob 3., 5., 4/8 in 9/4 zvečer nepreklicno zadnjikrat:

Rop Mone Lize

V glavni vlogi:

Willy Forst
Trude v. Mollo

Glasba in šlagerji:

Robert Stolz

»Paramountov zvočni tehnik«

Pride: Največja bomba smeha!
»Deviški Jakob«

Globoko znižane
cene!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Hud naliv

Ljubljana, 16. julija.

V zgodnjih jutranjih urah je sijalo solnce in prav nič ni kazalo, da se bo vreme poslabšalo. Le vremenski preloži so se prikazali črni oblaki, ki so vedno bolj zastirali nebo, proti popoldnevu je začelo postajati temno, opoldne pa smo imeli v mestu pravo egiptovsko temo, tako da so morali ljudje po hišah prižgati luči, posebno po pisarnah, ker je bila taka tema, da niso mogli delati. Proti pričakovanju je prišlo le neurje nad Ljubljano tih, le enkrat je močnejše zagrmelo. Točno opoldne se je vili silna ploha, ki je pa kmalu ponehala. Ljudi je seveda prejel gnalo z ulic v veže, kjer so morali precej časa vedriti. Promet v mestu je zaradi hudega naliva napenkrat obstal. Dež je ozračje znatno ohladil. Upajamo, da nam popoldne zopet posije solnce.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 16. julija.

Pri trgovskemu slugi Veršiču Mihaelu se je zgledil srednje visok Hrvat, katerega je Veršič vzel kot podnajemnika. Ta pa je po dveh dneh izginil in vzel s seboj Veršičevo srebrno uro z monogramom V. M., vredno 500 Din. Vse kaže, da je neznanec tudi še nekemu drugemu ukradel obleko.

Policija je prejela o adbe dveh tatvin koles. Mizarskemu vajencu Skubiju Ivanu je bilo ukraden pred Okrožnim uradom 600 Din vredno kolo, posestniku Marenku Ferdinandu iz Vnanjih gor pa v Čopovi ulici izpred Delavske zbornice kolo znamke »Arman«, vredno 1200 Din.

Med tedno dvojico je začel redov pri nijninskem odredu v Rakitni Menahen Josip. Včeraj ga je na Gallusovem nabrežju ustavil neki okrog 30 let star neznan moški, ki je bil v družbi z neko 20 letno mladenko ter ga povabil na čašo vina. Vojak je odločil v vilotu narobnik in usnit kovčeg ter se zapletel v pogovor z mladenko, ki je kmalu z njim odšla iz gostilne.

Ko sta prišla v neko ozko ulico, je mladenka zbežala. Menahen pa, ko se je vrnil v gostilno, je presenečen opazil, da mu je dišni gostitelj med tem odnesel kovčeg, v katerem je imel razno perilo v skupni vrednosti 600 Din.

V noči od 14. na 15. je bilo vlomljeno v krojaško delavnico Zupančiča na Kodeljevem. Storiči so odnesli razno blago za obleko, na licu esta pa pustili ali pozabili sportno čepico. Na podlagi te čepice je policija izsledila storilca in aretirala nekoga Aleša K. in njegovega pomočnika Stanka P. Pri gramozni jami na Vodovodni cesti je policija danes ponovi napravila racijo. Prijela je pet brezposelnih Bosancev, ki so kradli kopalec od Savi obloko in pri kvartanju goljufali svoje poštene tovariše, ki so si denar težko prislužili. Dokazanim bodo najbrže še druge tatvine in bodo oddani sodišču, nato pa izgnani iz Ljubljane.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sobota, 16. julija; Karmelska M. B., Bogdan, pravoslavni 3. julija. Jutri: Nedelja, 17. julija katoličani; Aleš, Držislav, pravoslavni 4. julija.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Rop Mone Lize.

Kino Ideal: Tarzan II. del.

Prireditve v nedeljo.

Kino Matica: Rop Mone Lize.

Kino Ideal: Tarzan II. del.

Javen shod stavbiškega delavstva ob 9. dop. v Delavski zbornici.

SK Ilirija : ASK Primorje državno-prvenstvena tekma ob 17.45 na igrišču SK Ilirije.

SK Svoboda : TSK Slovan ob 16 kvalifikacijska tekma na igrišču SK Ilirije.

Dežurne lekarnе.

Danes in jutri: Trnkoczy, Mestni trg 4 in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Radioprogram

Nedelja, 17. julija

9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve. 10: Nedeljski misli (dr. R. Tominec). 10.30: Ob 10letnici delavskega zavarovanja (Koman Boris). 11: Salonski kvintet. 12: Čas, poročila, plošče. 15: »Nebesna zemlja« igra št. Jakobski gled. 16.30: Slovenska glasba (plošče). 17: Valčkova ura, igra Salonski kvintet. 20: Opretna ura. 21.15: Prenos plesne glasbe iz hotela Toplice na Bledu. 22.15: Čas, poročila, plošče. 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 18. julija

12.15: Plošče. 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, plošče, borza. 18: Salonski kvintet. 19: Vladimir Iljič Lenin (dr. R. Tominec). 19.30: Plošče iz Zg. (Zabkar). 20: Klavir in harmonij. Izvajata gdč. Gnjazda in g. Kaškarov. 20.45: Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta. 21.30: Salonski kvintet. 23: Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 19. julija

12.15: Plošče. 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, plošče, borza. 18: Otroški kotiček. 18.30: Salonski kvintet. 19.30: Zabavni kotiček (Bitežnik). 20: Esperantska ura. 20.30: Prenos iz Zagreba. 22.30: Čas, poročila, plošče. 23: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 20. julija

12.15: Plošče. 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, poročila, plošče. 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, poročila, plošče. 18: Salonski kvintet. 19: Nasveti za domači vrt (Humek). 19.30: Literarna ura. 20: Arije iz klasičnih oratorijev, poje Mirko Pugelj. 20.45: Salonski kvintet. 23: Napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 21. julija

12.15: Plošče. 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, plošče, borza. 18: Salonski kvintet. 19: Slike iz narave (Herfort): Sinji lovci. 19.30: Zabavno čtivo. 20: Plošče. 20.30: Klavirski koncert g. Ant. Trosta. 21.45: Samospevi g. Svetozarja Banovca, operne ga tenorista. 22.30: Čas, poročila, plošče. 23: Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 22. julija

12.15: Plošče. 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, plošče, borza. 18: Salonski kvintet. 19: Postanek in razvoj kinematografa (Vl. Vajda). 19.30: Gospodinska ura (gdč. Krekova). 20: Plošče. 20.30: Prenos iz Beograda. 22.30: Čas, poročila, plošče. Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 23. julija

12.15: Plošče. 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, plošče, borza. 18: Salonski kvintet. 19: Gimnastične vaje (Drago Ulaga). 19.30: Nekaj za starše (Petro Hom). 20: Koncert »Sloga«. 21: Samospevi gdč. Stefke Korenčane. 21.30: Salonski kvintet. 23: Napoved programa za naslednji dan.

Samomor šimpanza

Menda še ni bilo na svetu primera, da bi si končal življenje šimpanz. Zdaj se je pa zgodilo tudi to. »Petit Parisien« namreč poroča o samomoru šimpanza v živalskem vrtu v angleškem mestu Chester. Star šimpanz je pobral v kletki vrvo, je privezal za vejo, napravil zanj ko, si jo zadržnil okrog vratu in skočil vpricho presenečenih gledalcev z veje. Brž je priskočil paznik in prerezal vrvo, toda šimpanz je bil že mrtev.

Če nimaš ure.

Stražnik: Kdaj je vas ta lopov napadel?

— Tega vam žal ne morem povedati, ker mi je najprej vzel uro, potem mi je šele začel obračati žepe.

Katastrofa.

— Križ božji, v vlaku sem pozabila tvoj rokopis!

Pesnik: Joj, to je pa katastrofa.

Velik gasilski praznik v Kamniku

Pod pokroviteljstvom bana g. dr. Marušiča proslave kamniški gasilci jutri 50letnico ustanovitve društva

Kamnik, 16. julija.

Jutri praznuje kamniško gasilno društvo 50letnico obstoja. K tej veliki jubilejni praznovanju drugega najstarejšega gasilnega društva v kamniškem okraju bo tudi zlet Jugoslovanske gasilske zveze in kamniške gasilske župe. Jubilejni prireditev kamniških gasilcev se bo izvršila v velikem obsegu in agilno društvo zasluži, da mu posvetimo nekoliko pozornosti.

Gasilno društvo v Kamniku je bilo ustanovljeno v času, ki se po vsej pravici imenuje zlata doba Kamnika. V tej zlati dobi ima leto 1882. največji pomen. Kamnik je pod večjo roko župana dr. Maksimilijana Samca vstal iz pozabljenosti in malomeščanskega mrtvila ter prišel z intenzivnim delom na gospodarskem in kulturnem polju.

polkovnika Jäckla prispevalo k skupnim stroškom 6100 K lepo vsoto 2000 K. Motorika je bila blagoslovljena ob slovesni proslavi 30-letnice.

Naslednje leto se je preobnavalo v Prostovoljno gasilno in reševalno društvo ter si postavilo v program nabavo sanitetne kolone in ambulate. Prehitela pa ga je vojna, a tudi po vojni ni moglo realizirati svojih načrtov zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, nabavilo pa si je tovorni avtomobil. Lani je stopilo društvo v stik z Rdečim križem in ustanovilo kinopodjetje, da bi iz njegovih dohodkov križlo stroške sanitetne kolone in ambulate. Njihova usoda leži v rokah kamniških meščanov in je odvisna od tega, kako bodo posejali predstave v kinu. Svojo nalogo so naši gasilci vedno zvesto izpolnjevali. Poleg že navedenih požarov poročila kronika zadnjih 50 let še o šestih požarih, izmed katerih nekateri niso bili nič manjši.

Dosedaj je vodilo društvo 10 načelnikov. Agilnemu Josipu Močniku, ki je postal 1. 1890 župan, so sledili Fabjan Kregar, Alojzij Vremsak in Josip Adamič, ki so načelovali vsak po 2 leti. Leta 1892 je bil izvoljen za to častno in odgovorno mesto Josip Fajdiga, ki je vodil društvo celih 18 let. Pod njegovim skrbnim vodstvom se je društvo najbolj razmahnilo in zgradilo dom. V letu 1909 sta bila dva načelnika: Franc Jašov in Janko Grašek. Naslednje leto pa je prevzel načelstvo Fran Žerovnik in vodil društvo skozi vso vojno do junija 1918, ko je radi bolehnosti odločil odgovorno mesto. Prevzel ga je Franc Homar, ki je načeloval društvu do letos, ko so si gasilci zbrali sedanjega načelnika Ernesta Škofa. Na tajniškem mestu so z veliko poštrevnostjo vztrajali 4 člani: Vremsak, Čuderman, Karolnik in Franc Fajdiga, ki je vodil tajništvo posle 17 let.

Društvo šteje ob svoji 50letnici 3 častne, 61 rednih in 250 podpornih članov. Vodi ga agilen odbor, ki ga tvorijo: načelnik Ernest Škof, podnačelnik Leopold Lampič, poveljnik Franc Fajdiga, tajnik Lado Gogala, blagajnik Jakob Malovrh in odborniki: Anton Cerer, Mihael Kladič, Jože Rozman, Anton Kregar, Albin Justin in Matevž Završnik.

Novemu odboru je pripadla dolžnost, da pripravi dostojno proslavo 50letnice društva. Stori je vse, kar je mogel, in če to premostrimo, vidimo, da je veliko, za današnje razmere res zelo veliko. Poleg gasilnega doma je zgradil v podaljšku 10 metrov dolgo in 7 metrov široko shrambo za orodje, ki lepo izpolnjuje prazni prostor ob Mitinščici. Novo zidani del gasilnega doma je prav poseben in ima dvojne velikih vhodov s ceste in izhod v mestni park.

V naslednjih letih so kamniški gasilci še večkrat uspešno stopili v akcijo in s tem dokumentirali, kako potreben je obstoj društva. Občinski odbor se je tega vedno dobro zavedal in je vsako leto prispeval lepo vsoto za gasilstvo, prav tako pa so ga tudi meščani vedno radi podpirali. Društvo je vsa leta zbiralo prispevke za gradnjo Gasilnega doma, orodje pa je imelelo shranjeno v hiši meščanske korporacije.

Ob svoji 20-letnici pa si je društvo z izdatnimi podporami občine, korporacije in meščanov postavilo krasno društveno poslopje, najlepše v vsem okraju. Veliko so zbrali marijivi gasilci pod vodstvom agilnega načelnika Josipa Fajdige, vendar pa je ostalo še veliko dolga na dokončani stavbi. Ves dolg je naslednje leto velikušno prevzela nase mestna občina.

V oktobru leta 1912 je bil velik požar pri Medvedu na Ravnah, v neposredni bližini smodnišnice. Ker so Ravne visoko na hribu, je bilo gašenje in dovažanje vode združeno z velikim naporom, vendar so požar, ki je bil posebno nevaren radi bližine smodnišnice, srečno omejili. Ta požar je naglil gasilce, da so pričeli razmišljati o nabavi nove motorne brigadne in jo končno tudi kupili. Vojno ministrstvo je na posredovanje upravljavca smodnišnice

avtil Kamnik kar najbolj slovesno. Slavje se bo prav za prav pričelo že drevi s promenadnim koncertom mestne godbe, ki bo ob tej priliki prvič igrala »Kamniško koronico«, katero je pred leti komponiral in poklonil mestu železniški uradnik g. Josip Škorpik. Partituro za salonski in godalni orkester je kapelnik g. Ulman priredil za godbo na pihala. S to koronico se bo danes pričela velika jubilejna svečanost kamniških gasilcev. Po promenadnem koncertu bo obhod po mestu, podoknica kumica — baklada in razsvetljava Malega gradu, vmes na bodo pokali topiči, da se bo razlegalo daleč naokrog. Za tem bo prijateljski sestanek vseh gasilcev na vrtu tov. Cererja.

Drevi pa se bodo gasilci spomnili tudi vseh umrlih tovarišev in jim prižgali na okrašenih gomilah svečke hvaležnega spomina za vse njihovo požrtvovalno delo v prid društvu in meščanom.

Zjutraj ob 8. uri se bodo vsi gasilci udeležili maše, ki se bo brala za umrle tovariše. Po maši bodo slovesno sprejeli na kolodvoru dopoldanske goste. Najbrže bodo že s tem vlakom prišli v Kamnik visoki protektor jubilejne proslave g. ban doktor Drago Marušič in minister za telesno vzgojo g. dr. Dragan Kraljevič, ki bo ob tej priliki prvič prišel v stik s slovenskimi gasilci. V njihovem spremstvu bo tudi več drugih gostov in funkcionarjev Jugoslovanske gasilske zveze s starostjo g. Turkom. Vsa gasilna društva kamniškega okraja bodo prišla jutri polnoštevilno v Kamnik, da bodo imeli visoki gostje priliko videti, kako tvori moč prostovoljne discipline, ki preveva naša gasilna društva, veliko organizirano silo, vedno pripravljeno za boj proti pogubnemu elementu.

Glavna svečanost pa se prične šele popoldne po prihodu posebnega vlaka, ki bo peljal ob 12.45 iz Ljubljane. Ob 14. uri bo zbor pred Gasilnim domom, kjer bo kamniški dekan g. Matej Rihar izročil božjemu varstvu novo brigadno in prizidano poslopje gasilnega doma. Kumovali bosta gospa Mici Rauterjeva in gospa Marija Cererjeva. Po govoricah ob odlikovanih 60 gasilcev iz vsega kamniškega okraja za požrtvovalno in neumorno 40letno, oziroma 25letno delo v gasilnih društvih. Svečani akt odlikovanja bo izvršil najbrž sam gospod minister dr. Kraljevič, s čimer bo še bolj poudarjeno dejstvo, da država visoko ceni zasluge našega gasilstva. Po obhodu po mestu bo v mestnem parku velika gasilska veselica z bogatimi srečolovom. Nad 500 dobitkov so zbrali naši gasilci, sama lepa in praktična darila. Poskrbljeno pa bo tudi za druga razvedrila, da se bo vsak lahko zabaval po mili volji.

Veliko zanimanje, ki vlada po vsem kamniškem okraju za to prireditev, je povsem upravičeno, saj tako močnega gasilske manifestacije že dolgo ni bilo daleč naokrog. Prireditev samo pa bo še povzdignila navzočnost visokih gostov s. ministra doktor Kraljeviča, g. bana dr. Marušiča, ki je pokrovitelj jutrišnje svečanosti, in drugih. Stevilni gostje iz Ljubljane in ob vsej progi kamniške železnice bodo imeli najlepšo priliko, da jutri pohite v Kamnik, saj pelje ob 12.45 iz Ljubljane poseben vlak. Poleg tega pa imajo vsi udeleženci gasilske slavnosti polovico vožnje. Popust velja do 20 t. m.

Vsak, kdor le more, bo jutri rad pohitel v Kamnik. Kamničani pa bodo poskrbeli, da odnese gostje čim lepše vtise.

Izletniške vlake na Dolenjsko!

Dolenjski bi bila potrebna ob nedeljah dva posebna vlaka, eden iz Ljubljane, drugi iz Zagreba

Novo mesto, 15. julija

Čas počitnic, čas izletov. Kdor le more, pokaže razbeljenim mestnim zidovom hrbet, sprost se vseh brig in vsakdanjih skrbi ter odjarda na deželno na oddih. Poskrbljeno je tudi za one, ki jih služba ali razmere prisilijo držati v mestu, poskrbljeno je zanje z nedeljskimi izletniškimi vlaki.

Kako sijajen domislek, kako imenitna uredba je izletniški vlak! In letos jih je kar na izbiro. Za majhne pare potegne črni hlapec užitek pričakujočega meščana bodisi na hladni sever ali na topli jug, pod planino ali ob morsko ravan.

Zavidanja so vredni naši Ljubljani in naši Zagrebčani! Zavidanja vredni so tudi kraji, skozi katere se ti izletniški vlaki vijejo, kjer iztresa živ svoj tovor in kjer puščaj izletniki skromne svoje dinarje. B'agor enim in drugim!

Dolenjska pa je spet ostala ob strani sama, pozabljena, zapuščena. Pastorka, ki so žalostno ozira po srečnejših sestricah, ubogo zapostavljeno dete, ki se ne zaveda drugega greha, kot da je premalo kričavo in je za svojo skromnost ostalo neopazeno, ponižano in razžaljeno.

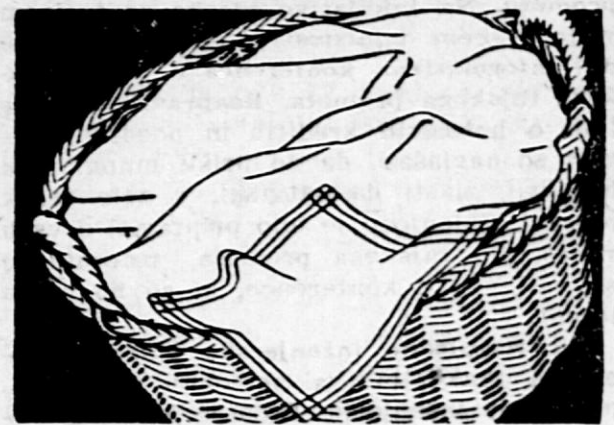
bodo imeli visoki gostje priliko videti, kako tvori moč prostovoljne discipline, ki preveva naša gasilna društva, veliko organizirano silo, vedno pripravljeno za boj proti pogubnemu elementu.

Glavna svečanost pa se prične šele popoldne po prihodu posebnega vlaka, ki bo peljal ob 12.45 iz Ljubljane. Ob 14. uri bo zbor pred Gasilnim domom, kjer bo kamniški dekan g. Matej Rihar izročil božjemu varstvu novo brigadno in prizidano poslopje gasilnega doma. Kumovali bosta gospa Mici Rauterjeva in gospa Marija Cererjeva. Po govoricah ob odlikovanih 60 gasilcev iz vsega kamniškega okraja za požrtvovalno in neumorno 40letno, oziroma 25letno delo v gasilnih društvih. Svečani akt odlikovanja bo izvršil najbrž sam gospod minister dr. Kraljevič, s čimer bo še bolj poudarjeno dejstvo, da država visoko ceni zasluge našega gasilstva. Po obhodu po mestu bo v mestnem parku velika gasilska veselica z bogatimi srečolovom. Nad 500 dobitkov so zbrali naši gasilci, sama lepa in praktična darila. Poskrbljeno pa bo tudi za druga razvedrila, da se bo vsak lahko zabaval po mili volji.

Veliko zanimanje, ki vlada po vsem kamniškem okraju za to prireditev, je povsem upravičeno, saj tako močnega gasilske manifestacije že dolgo ni bilo daleč naokrog. Prireditev samo pa bo še povzdignila navzočnost visokih gostov s. ministra doktor Kraljeviča, g. bana dr. Marušiča, ki je pokrovitelj jutrišnje svečanosti, in drugih. Stevilni gostje iz Ljubljane in ob vsej progi kamniške železnice bodo imeli najlepšo priliko, da jutri pohite v Kamnik, saj pelje ob 12.45 iz Ljubljane poseben vlak. Poleg tega pa imajo vsi udeleženci gasilske slavnosti polovico vožnje. Popust velja do 20 t. m.

Vsak, kdor le more, bo jutri rad pohitel v Kamnik. Kamničani pa bodo poskrbeli, da odnese gostje čim lepše vtise.

Čisto in dišeče je perilo! - ker je vedno oprano z Gazelo!

TERPENTINOVNO - MILO
GAZELA
pere res lepo belo

neuspešnih poskusih takoj ne ustavi.

Ljubljanski izletniški vlak naj bi odšel iz Ljubljane nekako ob pol 6 zjutraj. Ustavil naj bi se morda le na Grusupljem, v Stični, v Trebnjem ter bi dosegel Novo mesto okoli pol 8. Pohitel bi pod Gorjanci v Semič, Črnomelj in dospel v Metliko nekako ob 9. Vračal bi se iz Metlike ob 18.30, iz Novega mesta ob 20. in bi bil spet v Ljubljani ob 22.

Zagrebski izletniški vlak bi zapustil Zagreb zjutraj ob 5. Karlovac ob 6. se ustavil v Ozlju, Metliki, Črnomlju in Semiču ter dosegel Novo mesto ob 8. Vračal bi se iz dolenjske metropole ob 20. zvečer, iz Karlovca ob 22. in v Zagrebu bi bil spet ob 23.

Pripravljeni odbor snuje še »Zveze dolenjskih tujko-prometnih društev in občin« je na merodajnih mestih zaprosil za uvedbo imenovanih dveh izletniških vlakov. V pričakovanju, da se bodo upoštevale upravičene želje dolenjskega prebivalstva, se vsa Dolenjska pripravlja na dostojen sprejem nedeljskih gostov, ki naj ne zamudijo prilike, ako se jim bo mudila. In to upamo!

Pirnat Viktor.

Samo še danes
ob 4. 7. in 9 1/2 zvečer in jutri ob
3., 5., 7. in 9 1/2 zvečer
nepreklicno zadnjikrat

Tarzan
II. del (konec)

Zvočni kino Ideal

Na živilskem trgu

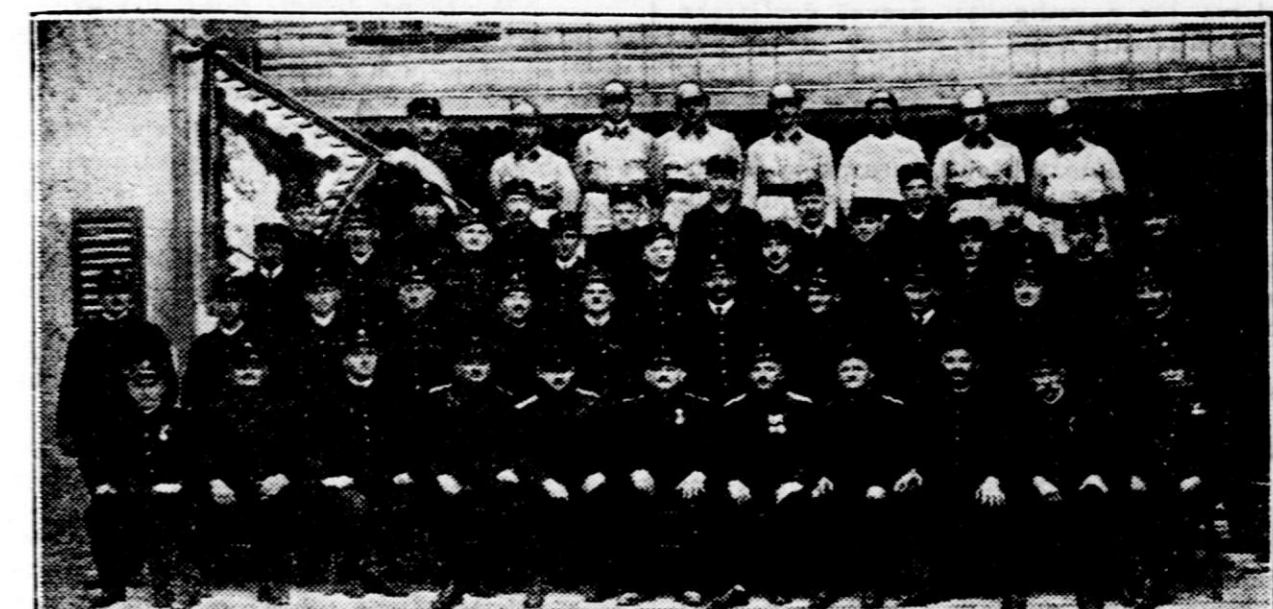
Ljubljana, 16. julija.
Na živilskem trgu je bilo tudi danes vsega dovolj, prav za prav celo preveč; živil je vedno v primeri s kupčijami preveč, v primeri s potrebo pa dovolj. Ljudje namreč vedno manj kupujejo kot potrebujejo, prodajalci pa prodajo mnogo manj kot nameravajo prodati in kot bi morali, da bi bila prodaja res donosna.

Zivilski trg se prav za prav začelja že pri tromostju, čeprav tam še ne prodajajo živil. Vzdolž Kresije je bil davi velik cvetlični trg, prodajalcev je dan za dnem vedno več. Kaže, da ta kupčija zelo cvete, če sodimo po tem, da se je od dveh prodajalcev cvetja razvil pravi cvetlični trg. Revni ljudje iz mesta in periferije in kmečki otroci so prodajalci — teh ljudi pač ne more nihče spraviti s sveta in zato si morajo pomagati kot si vedo in znajo. Pa tudi berastva ni mogoče zatreti, zato je ob tržnih dneih na dohodih na trg tudi berastev dovolj. Davi sta stala ob Kresiji dva invalida, eden slep, drugi pa z leseno nogo.

Tržni prostor je bil davi premahnen. Kmečke dvokolnice so stale tudi na dovoznih cestah, vzdolž semenišča. Prav tako je bil preobložen prostor za kmečki sadni trg. Borovnic je še vedno toliko, da so skoraj vse ceste po mestu umazane z njimi. Črešnji je, kolikor ti poželi srce, cena je zmerena, kg 3 do 5 Din. Na zelenjadnem trgu dobijo vse kot jeseni. Prekupčevalci so se dobro založili s hrushkami, ki so jih prodajali po 5 Din kg, in z vsem sočivjem, ki gre zdaj najbolje v denar. Največ pa so imeli paprike, ki jo naše gospodinjstvo zelo cenijo. Baje z njo najbolj ustrežajo možem. Komad paprike je po 50 par, gospodinjstvo pa pridno segale po nji. Prekupčevalci so postregli gospodinjam tudi z lepimi paradizniki, kg po 4 Din. Strožji tižol so prodajali domač, kg po 3.50 Din. Kumare so po 3 Din kg, pa se še zde gospodinjam vseeno predrage.

Ako stopiš v sredo kmetič, med cele gore zelenjave in sočivja, težko prideš skozi, ne da bi kaj kupil. Konkurenca je izredno huda. Kupca hočejo kar zasuti z živil in sploh ne sme vpraševati po cenah. Če vprašaš po ceni in greš naprej, kličejo še pol ure za teboj nižje cene.

Na kolokotjem trgu je bilo davi več perutnine kot na kakšni perutninski razstavi. Kmetice vedo, da meščani izredno čislajo piške, pa so založile trg tako dobro, da bi vsa Ljubljana ne mogla pospraviti teh putk, piščancev, petelinov in rac. Načelne so jih v kletke in vreče kot krompir. Gospodinjstvo ne kupovale napol mrtvo perutnino, in čudno je, da ubogi piščanci niso poginili že prej, pa bi gospodinjam ne bilo treba jih obglavljati. Pri mesarjih je bilo še precej živahno, vendar cene mesu še padajo, goveje meso že dobijo po 7 Din kilogram I. vrste.

Kamniško gasilno društvo ob 50-letnici

nom polju. Pri splošnem gibanju, ko se je vsopoved delalo in gradilo, ni čuda, da so se kamniški meščani združili v Gasilno društvo, da tudi na tem polju stopijo v tekmo z drugimi mesti.

Prav nič se nam ne zdi pogrešno trditi, da je kamniško gasilno društvo plod onega vesolja do dela in do ustvarjanja nekaj novega, ki je takrat prevečalo Kamničane. Stvarne potrebe za ustanovitev društva ni bilo, saj je za varnost pred ognjem skrbel meščanska korporacija, ki je imela dobro ročno brigadno in precej orodja. Torej samo navdušenje je vodilo kamniške meščane župana dr. Maksima Samca in njegova poznejša naslednika Franca Hraščarja in Josipa Močnika, Franca Hraščarja, Alojzija Stadlerja, tovarnarja Julija Stareta, Alojzija Vremsaka in Maksima Veršiča, da so 14. avgusta 1882. ustanovili Gasilno društvo v Kamniku.

Na prvem obnem zboru društva je bil izvoljen za načelnika lekamar Josip Močnik, za namestnika Franc Fišer, tajnika Alojzij Vremsak, ostali odborniki pa so bili tudi sami ugledni meščani Ivan Pujman, Karl Reš, Jernej Pečnik, Florjan Kregar, Franc Jašov in Josip Adamič. Društvo je prevzelo od meščanske korporacije vse orodje in narodno zavodni odbor je takoj vpeljal slovensko poveljevanje.

Agilni odbor je pričel zbirati sredstva, da nabavi še nekaj potrebnega orodja in novo brigadno. Ze štiri leta po ustanovitvi je bilo društvo lastnik zaželenega brigadne, ki je točno eno leto kasneje prestala svoj ognjeni krst. 11. maja 1887. je nastal v smodnišnici velik požar. Vnelo se je skladišče solitra. Gašenje je bilo združeno z

Odbor Gasilnega društva v Kamniku
G. Anton Cerer

ka: Franc Jašov in Janko Grašek. Naslednje leto pa je prevzel načelstvo Fran Žerovnik in vodil društvo skozi vso vojno do junija 1918, ko je radi bolehnosti odločil odgovorno mesto. Prevzel ga je Franc Homar, ki je načeloval društvu do letos, ko so si gasilci zbrali sedanjega načelnika Ernesta Škofa. Na tajniškem mestu so z veliko poštrevnostjo vztrajali 4 člani: Vremsak, Čuderman, Karolnik in Franc Fajdiga, ki je vodil tajništvo posle 17 let.

Društvo šteje ob svoji 50letnici 3 častne, 61 rednih in 250 podpornih članov. Vodi ga agilen odbor, ki ga tvorijo: načelnik Ernest Škof, podnačelnik Leopold Lampič, poveljnik Franc Fajdiga, tajnik Lado Gogala, blagajnik Jakob Malovrh in odborniki: Anton Cerer, Mihael Kladič, Jože Rozman, Anton Kregar, Albin Justin in Matevž Završnik.

Novemu odboru je pripadla dolžnost, da pripravi dostojno proslavo 50letnice društva. Stori je vse, kar je mogel, in če to premostrimo, vidimo, da je veliko, za današnje razmere res zelo veliko. Poleg gasilnega doma je zgradil v podaljšku 10 metrov dolgo in 7 metrov široko shrambo za orodje, ki lepo izpolnjuje prazni prostor ob Mitinščici. Novo zidani del gasilnega doma je prav poseben in ima dvojne velikih vhodov s ceste in izhod v mestni park.

Poveljnik kamniških gasilcev in župan tajnik g. Franc Fajdiga

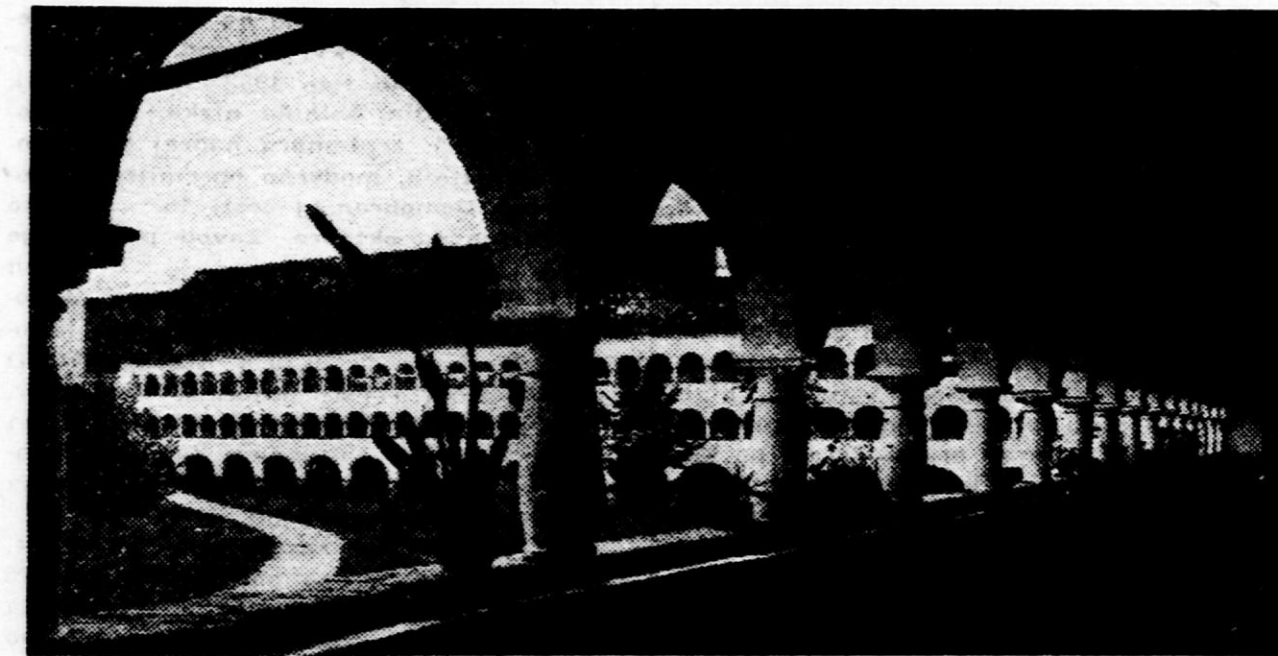
Načelnik kamniških gasilcev, podžupan g. Ernest Škof

velikimi nevarnostmi, vendar so naši gasilci pogumno pohiteli v borbo z divjim elementom. Ker je grozilo, da bo ogenj zajel tudi skladišče žvepla, so Kamničani bežali pred veliko nevarnostjo proti Mengšu, Domžalam in še dalje proti Ljubljani. Sedem brigad je delalo in šele po največjem naporu in celodnevem gašenju se je posrečilo požar lokalizirati in odstraniti grozno nevarnost.

V naslednjih letih so kamniški gasilci še večkrat uspešno stopili v akcijo in s tem dokumentirali, kako potreben je obstoj društva. Občinski odbor se je tega vedno dobro zavedal in je vsako leto prispeval lepo vsoto za gasilstvo, prav tako pa so ga tudi meščani vedno radi podpirali. Društvo je vsa leta zbiralo prispevke za gradnjo Gasilnega doma, orodje pa je imelelo shranjeno v hiši meščanske korporacije.

Ob svoji 20-letnici pa si je društvo z izdatnimi podporami občine, korporacije in meščanov postavilo krasno društveno poslopje, najlepše v vsem okraju. Veliko so zbrali marijivi gasilci pod vodstvom agilnega načelnika Josipa Fajdige, vendar pa je ostalo še veliko dolga na dokončani stavbi. Ves dolg je naslednje leto velikušno prevzela nase mestna občina.

V oktobru leta 1912 je bil velik požar pri Medvedu na Ravnah, v neposredni bližini smodnišnice. Ker so Ravne visoko na hribu, je bilo gašenje in dovažanje vode združeno z velikim naporom, vendar so požar, ki je bil posebno nevaren radi bližine smodnišnice, srečno omejili. Ta požar je naglil gasilce, da so pričeli razmišljati o nabavi nove motorne brigadne in jo končno tudi kupili. Vojno ministrstvo je na posredovanje upravljavca smodnišnice

Kostanjevica: Opuščen cistercijski samostan

Odveč bi že skoraj bilo govoriti o tihih in nepoznanih, da, nesluhtnih lepota dolenjskega sveta tam od ljubljanskega barja pa ob Temenici in Krki in preko Gorjancev v sanjavo Belo Krajino do bregov mlake Kulpe.

Kaj vse skriva ta pokrajina, kako sramežljivo se ovija v deviško svojo kopreno, skrbno čuva bogastvo svojih čarov, ki jih bo odkrila le vzhitnim očem eretnega ženina, dolenjskega izletnika in turista.

Pisana naselja, bele cerkvice, rdeče zidance, prepereli hrami, mrki gradovi, sive graščine in tajnstveni samostani se skrivajo med bujnim zelenjem bogatih gozdov, valovitega polja in živahnih gor.

Mehko, miko in čisto dolenjsko ozračje objema einji nebesni evod in po njem se vozi zlato sonce, ki svetli in očaria dolenjsko zemljo in njene domove povsem svetlo. Saj je dejal novomeški pesnik Kette:

Al voš, kako vled solčnega obika
černo blešči dolenjska stolica,
kako po rosi vsa okolica
cveto, drhti, kako od sroče vriska...!

Pa sveder, ko kraj tihe vasi Marijo svojo
ni in ko lahko zapihja odir in tina kina
med oblaki plove...! Tedaj lete čarovnice
čez temne krove, goré, vodé, njih sence
zginjajo v vsemirj...

Skrivnost je dolenjski svet, poln davnih
prigod in skritih lepote, poln čarobnih
bajk in mitičnih povesti.

V Gorjancih, v tih lozi, ki ne deži nobena
steza skozi... (Kette).

Trdina jih je ovekovala. Zdaj sanja na
starem novomeškem pokopališču, najvišji

Čez nekaj mesecev pa bodo oživele zdaj
navidež zapuščene in prazne gorice. Tam
okoli Semiča! Pa po Trški gori in sosednih
goricah ob Brežici navzgor do Novega mesta
in še preko!

Dolenjska trgatve. Ne da se popisati,
treba jo je doživeti, treba je srkati opojni
vonj trte in sladki njen sad, čuti veselo pesem
trgačev in polkanje možnarjev in vriskanje
viničarjev, da se domne vsa poezija
dolenjskih gor in vsa zasanjanost dolenjske
pokrajine.

Mar naj vse te lepote in dobrote ostanejo
res za vedno le last domačinov in tuje in
neznane najbližjim sosedom! Nečuvna pogreška bi to bila.

Dajte množico našim užtikov želnim izletnikom, da si ogledajo tudi Dolenjsko, da se ji privadijo in ona nanje, pa jim bo postala polagoma življenjska potreba, kot jim je za enkrat le Gorenjska!

Isto je z brati Hrvati. Zagrebčani naravnost hropene po slovenski pokrajini, ne
umete jih pa le v eno stran, razdelite jih
še na drugo, ki je istotako lepa in mikavna!

Dva izletniška vlaka bi bila Dolenjski
potrebna: iz Ljubljane in iz Zagreba. To
pa naj bi bila posebena osebna vlaka, ki
bi se ne ustavila na vsaki postaji, da bi
čim prej dosegla svoj cilj in izletnikov
preveč ne mučila, ker ničesar se človek bolj
ne boji kot dolge vožnje. Ta je bila pred
dvema letoma najbrž tudi vzrok premale
uporabe uvedene izletniške vlake. Tudi
bi se železniška uprava ne smela takoj strahiti
pred spočetka piščo udeležbo. Ob smotrenem
opozarjanju in zadovoljstvu prvih
izletnikov bo število udeležencev vsako
nedeljo rastle. Zato naj bi se vlaki po nekaj

Dnevne vesti

— Ostavka našega častnega konzula na Haitiju. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog zunanjega ministra se sprejme ostavka Nikole Rude, častnega konzula v Port-au-Princeu na Haitiju.

— Važna konferenca o našem tujem prometu. Na inforimativno odseka za turizem v trgovskem ministertvu se je vršila te dni informativna konferenca o stanju našega tujeskega prometa. Razpravljalo se je tudi o hotelskih kreditih in poedini delegati so razpravljali, da so prišli mnogi naši hotelirji, zlasti dalmatinski, v zelo težak položaj. Sklenjeno je bilo pripraviti o vseh vprašanih tujeskega prometa referate in sklicati veliko konferenco, ki se bo vršila jeseni.

— Razpisane inženjerske službe. Komanda zrakoplovstva potrebuje štiri diplomirane inženjerje. Prosnje je treba vložiti do 10. avgusta na komando zrakoplovstva v Novem Sadu.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list« kr. banke uprave dravske banovine št. 56 z dne 16. t. m. objavlja uredbu za izvrševanje zakona o zaščiti kmetov, norme o kamnu za tlak, norme za preizkušnje kamna, predpise za stabilnost zidanih višinskih dimnikov, izpremembe in dopolnitve pravilnika o pogodbenih državnih občin. In 7 objav banke uprave o pobiranju občinske trošarine v letu 1932.

— Razpisana služba državnega cestarja. Sresko načelstvo v Celju razpisuje mesto državnega cestarja — delavca na prosti km 89 do 95 državne ceste št. 50. Prosnje je treba vložiti do 31. t. m.

— Poziv avtobusnim podjetnikom. Bauška uprava opozarja interese za dovoljenje izvrševanja obrednega prevažanja potnikov z motornimi vozili na prosti postaji Brezno - Ribnica na Pohorju, naj vložijo prošnjo do 30. t. m. Upoštevati se bodo le prošnje, ki nudijo v moralnem in gnetnem pogledu zadostno jamstvo za redno obratovanje.

— Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 22. do 30. junija je bilo v dravski banovini 23 primerov tifuznih bolezni (umrl 1), 64 škriatink, 79 davice (umrla 2), 199 ošpic, 11 griže (umrl 1), 30 šena (umrl 1), 24 hripe, 4 krčevite odredvenosti (umrla 2), 16 dušilnega kašlja, 3 otrpjenosti tlakca (umrl 1) in 1 nalezljivega vnetja možganov.

— Turneja šahovskega mojstra Pirca po Jugoslaviji. Šahovski klub v Virovitici je dobil od zagrebskega šahovskega kluba obvestilo, da se pripravlja naš šahovski mojster Vasa Pirc na turnejo po Jugoslaviji. Zagrebski šahovski klub je kot organizator turneje priporočil virovitiškemu šahovskemu klubu, naj povabi Pirc na simultanko. Predlog je bil v načelu sprejet in zdaj gre samo še za datum simultanke.

— Poziv reduciranim vojnim invalidom, vdovam in sirotam. Z invalidskim zakonom iz leta 1929 je izgubilo večje število vojnih invalidov, vdov in sirot svoje pravice, pridobljene z invalidskim zakonom iz leta 1925. Osrednji odbor UVI v Beogradu je pokrenil akcijo za povrnitev pravic vsem, ki so bili z zakonom iz leta 1929 reducirani. Zato poziva ljubljanski krajevni odbor UVI vse prizadete invalide, vdove in sirote iz Ljubljane in okolice, ki so izgubili svoje pravice s tem zakonom, da se javijo v pisarni v Ljubljani, šentpetrška vojašnica (soba št. 3) najkasneje do 20. t. m. med uradnimi urami od 9. do 13. V interesu vseh prizadetih je, da se gotovo javijo, kajti upoštevati bo moglo le prijavljeno. Priglasijo naj se tudi oni, ki sicer niso bili reducirani, a do danes niso še dobili rešitve invalidskega sodišča v Ljubljani ali Beogradu.

— Priprave za šumarski kongres. 19. avgusta se prične na Sušaku kongres šumarjev iz vseh krajev države. Državni uradniki, člani šumarskega združenja, bodo imeli od 18. do 25. avgusta dopust. Pripravljani odbor je zaprosil za četrtinsko vožnjo. Po kongresu priredijo udeleženci s svojimi rodbinami več izletov.

— Nemški filmski igralci v Zagrebu. Sinoči je prišla v Zagreb skupina nemških filmskih igralcev, ki so na poti v Dalmacijo, kjer bo izdelan film »Fantom Durlitorja«. Dejanje filma se bo vršilo deloma na Durlitorju, deloma pa v Mostarju, Dubrovniku, Sarajevu in najbrž tudi v Zagrebu.

— Rušilec Dubrovnik v Boki Kotorski. V Boko Kotorsko je prišel rušilec »Dubrovnik«. Na pomoč ga je sprejel admiral Polić, ki mu je komandant ladje podal raport. V Tivtu se je zbralo mnogo ljudi, ki so pozdravili naše mornarje. Na čelu množice je bil župan Tivta. Ladja ostane nekaj dni v Tivtu, potem pa odpluje v druga pristanišča.

— Udeležite se gospodarske razstave v Lvovu. Od 20. septembra do 5. oktobra bo v Lvovu velika gospodarska razstava, na katero vabi Poljsko - jugoslovenska liga v Lvovu tudi naše razstavljavalce, ki bi lahko razstavili zlasti sadje in vino, pa tudi industrijske izdelke. Poljska uvaža na leto za dobrih 60 milijonov zlotov južnega sadja, a iz Jugoslavije ga je uvozila lani samo 1394 ton. Kdor se zanima za razstavo v Lvovu, naj se obrne na poljsko-jugoslovensko ligo, Lvov, Plac Akademicki 1.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države deževno. Najvišja temperatura je znašala v Ljubljani in Zagrebu 31, v Beogradu in Sarajevu 30, v Skoplju 29, v Splitu 27, v Mariboru 26 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 752,3, temperatura je znašala 17 stopinj.

— Deček utonil v Savi. Na bregu Save blizu Podsedca so našli včeraj truplo 12-letnega sinčka železniškega čuvaja Ivana Marčeca. Deček je utonil še 12. t. m., ko se je s svojimi tovarišmi kopal.

— Sleparje z znakomiki. Zagrebska policija je v sredo izsledila dva goljufa, ki sta v zagrebskih listih objavljala inzerate,

da iščeta veliko število delavcev, zlasti šoferjev in obrtniških pomočnikov. Interesanti naj jima pošljejo odgovore s štirimi znakomiki v vsakem pismu. Policija je dognala, da sta goljufa na ta način zbirala veliko število imen, ki sta jih prodajala in se s izkupičkom prehranjevala. Policija je zvedela, da sta imela goljufa tudi več sotrudnikov. Zaradi tega njuni imeni nista bili objavljeni, da bi bilo policiji lažje izslediti še sokrivce.

— Smrt trgovskega pomočnika v Savi. V Zagrebškem mestnem kopališču na Savi je vzel v četrtak proti večeru nabat 17-letni trgovski pomočnik Vinko Cizerle, ki se ni več vrnil k svoji teti, kjer je stalnoval. Včeraj zjutraj so našli uslužbenci v kabino njegovo obleko in legitimacijo. Vse kaže, da je skočil fant v vodo.

— Božič še vedno pleše. Zanimanje za Jakoba Božiča je v Zagrebu vedno večje. Do včeraj popoldne je bil preplezal še 140 ur, kar je pa komaj petih dni in 8 noči. A plesati hoče nepretrgoma 14 dni in 14 noči. Plesati mora še 196 ur. Božič je dejal, da je zelo hvaležen zagrebskim gospodinom, ki ga bodijo kratkočasit.

— Dunajsko pranje, svetilnikanje šimenc, Kolodvorska ulica 8.

— Grenčica »Franz-Josef«, čisti črevo. Izbojšnje kri, pomiruje živce.

Jutri ob 16. vsi na SOKOLSKI NASTOP na Laverci

Iz Ljubljane

— J. Pri Sv. Krištofu nameravajo zidati cerkev. Načrti so že narejeni, nedvomno vsaj idejni. V nedeljo in ponedeljek je bil takšen načrt izbošen za vernike na cerkvi ob cesti iz njega je razvidno, da bo k stari cerkvi ob levi strani, skoraj paralelno z njo, vendar pa pravokotno na Dunajsko cesto, zgrajena nova cerkev. Stara in nova cerkev bosta tvorili celoto, vendar bo pa nova pevsem moderna, z ravno pločevinasto streho in sploh bo zgrajena povsem v modernem slogu. Od stare cerkve bo precej nižja, a daljša in nekoliko širša. Obenem nameravajo preurediti znamenjato pokopališče, kot je razvidno iz načrta, v pokopališki park. Včeraj je bila pri Sv. Krištofu že stavbna komisija, z česar se lahko sklepa, da je stvar v teku. Odbor, ki namerava graditi cerkev, je zbral baje že okrog 550.000 Din. Vsa dela bodo stala baje okrog 2 milijona.

— J. Šiška vendar dobi kanalizacijo. Prvotno so letos nameravali popolnoma kanalizirati severni del mesta, zgraditi glavni kanal na Dunajski cesti od Sv. Krištofa do mestne meje, k njemu pa priključiti stranske kanale. Obenem bi zgradili glavni zbiralni kanal, ki so ga lani zgradili do Sv. Krištofa, naprej do šiške. S krediti je pa letos čudna težava ter skoraj vsi načrti padejo v vodo. Zabili so graditi glavni kanal na Dunajski cesti, in ga zgraditi do artiljerijske vojašnice. Naprej ga ne bodo. Kanalizacijska dela se pa vendar niso popolnoma ustavila ter so pred 14 dnevi začeli graditi glavni zbiralni kanal od Pokopališke ulice po Smoletovi ulici proti šiški. Doslej je zgrajenega v dolžini okrog 60 m. Če bodo denarne prilike količaka ugodne, zgrade kanal do Medvedove ceste, v dolžini okrog 800 m. V tem primeru bodo morali zgraditi kanal pod petimi tiri gorenske železnice, v okrog 25 m dolgem predoru. Ta kanal bi moral biti zgrajen do mitnice na Celovski cesti, torej približno v dolžini okrog 2 km od Dunajske ceste, toda sreča bo, če bo vsaj zgrajen do Medvedove ceste.

— J. Tetaj za gospodinjstvo in higijeno. P. R. K. je tudi letos priredil za učiteljice enomesečni tečaj za gospodinjstvo in higijeno na Mladiki v Ljubljani. Obiskuje ga 15 učiteljic, ki se prav pridno sujejo po kuhinji in tekmujejo, katera bo pripravila kako boljše jed pod spretnim vodstvom gospodinjne Prašnikarjeve. V jutranjih urah imajo predavanje o higijeni otrok v Dešjem domu, dopoldne praktični pouk, popoldne pa teorijo gospodinjstva. Z največjim veseljem žrtvujejo učiteljice svoj počitniški čas, da bi se izvežbale o gospodinjstvu in si razširile svoje obzornje, da bi mogle tudi v tem pogledu vzgajati mladino na deželi in jo priučiti, kako se lahko priredi okusno in tečno hrano ter ustvari udobnejše življenje. — Rdeči križ se trudi, da bodisi direktno ali indirektno podpira narod vsestranko, zato pa tudi zasluži, da postane vsakdo član tega socialnega društva in s tem prinese svoj obulob na narodni žrtvenik.

— J. Shod stavbinskih delavcev. Jutri ob 9. se bo vršil shod stavbinskega delavstva v Delavski zbornici. Shod sklicuje Narodna strokovna zveza z ozirom na izredno težke prilike, ki vladajo med stavbinskimi delavci. Stavbinski delavci naj pridejo v velikem številu na ta shod in dvignejo svoj glas za zboljšanje obupnega položaja. Kdor ostane doma, škoduje sebi in vsemu stanu, zato vsi na shod.

— J. Regulacija Ljubljane. Zadnje dni gredo regulacijska dela sprito ugodnega vremena uspešno od rok. Delo se vrši v dveh partijah, ena skupina delavcev je zaposlena od 3. do 12. druge pa od 12. do 21. ure. S kompresorjem neprenehoma zavrtavajo trda tla, na kar jih razstreljavajo ter nakopani material odvažajo v vagončkih z lokomotivo. Zadnje dni so stopili v akcijo številni kamnoseki, ki klečejo kamen za skarpo. Del skarpe na levem bregu pod mostom je bil že do vrha zgrajen. Pa je prišel mestni inženjer in videl, da delo ni solidno, na kar so morali slabo napravljen skarpo podreti ter jo začeti graditi znova. Zdej je urejen in planiran breg za skarpo ob Hribarjevem posestvu. Tu in tam vidimo na bregu v ta namen navožene velike kupe kamenja, ki ga bodo morali

kamnoseki oklesati ter vložiti v breg. Delo je veliko in zanimivo in zato je tudi na desnem bregu in na mostu zmeraj dovolj radovednega občinstva.

— J. Nove hiše v Ljubljani in okolici. Zadnji čas imamo lepe solne dni, ki so kot nalašč za zidarska dela, a vendar se ne zida, kakor bi človek pričakoval po številu dobljenih stavbnihi dovoljenj. Na Zaloški cesti si gradi enonadstropno hišo posestnik Pečar. Gospodarsko poslopje (hlev) je podrl, da je napravil stavbišče za novo stanovanjsko hišo. Kadar bosta zvezana oba konca Krekove ulice, ki bo spajala Ciglerjevo ulico z Zaloško cesto, pride nova Pečarjeva hiša do prave volje. Zidarska dela je prevzel stavbenik Ivan Slokan. — V Tovarjniški ulici je sezidana in pokrita enonadstropna hiša učitelja Janežiča. Zdej ometavajo stene. Janežiču zida zidarski mojster Karel Gregorc. — V bližini Pokopališke ulice stoji zidarski odbor enonadstropni hiši ali villi, da se omejejo stene. To stavbo si gradi mizaraki mojster Mihael Mišvelj. To je že tretja Mišveljeva hiša v tej ulici. Najbrž bo Mišvelj tudi to poslopje prodal ter zopet zidal novo hišo, ker ima še nekaj praznih stavbišč. Mišveljevo hišo zida zidarski mojster Jerko.

— J. Dviganje hiš. Pekovski mojster Anton Videmšek, ki ima pritično hišo v Predovičevi hiši v Mostah, jo je dvignil v enonadstropno. Zdej ometavajo zunanje stene. Kor stoji hiša na odprtem svetu, zlasti proti Pokopališki ulici, bo prišlo enonadstropno poslopje z ličnim pročeljem še do večje veljave. Zidarska dela dovršuje stavbno podjetje R. Sakida.

— J. S cveticami okrašena Ljubljana. Okna, balkone in verande imajo z lepimi rožami ozaljšane še naslednje hiše: na Dunajski cesti št. 15 in 22, na Aleksandrovi cesti št. 3, v Prešernovi ulici št. 50, v Križeviški ulici št. 7, 10, 11, v Vegovi ulici št. 8, 10, 12, na Krakovskem nasipu št. 4, 20, na Bregu št. 8, 10, 12, v Gorupovi ulici št. 18, Riharjevi ulici št. 6, v Zeljarski ulici št. 7, 8, 9, v Gerbičevi ulici št. 8, 10, 23, v Karaževiški ulici št. 7, 10, 11, v Vegovi ulici št. 18a, v Gradišču št. 2, 10, 11, na Zaloški cesti št. 14, ter hiše na vogalu Rimske in Emoneke ceste in na vogalu Rimske ceste in Napoleonovega trga. Čast ljubiteljem cvetlic!

RIO VINO
sortirano, buteljčno, liter po 9 Din.
Priznано najboljši
RIO ZENDVIČI
od Din 1.— naprej, za družabne prireditve. Avtomatični buffet, Seleburska ulica 4. Telefon 28—68.

— J. Poroka. Jutri se poročita na Viču s. Franci Velkvar in gđ. Stanislava Rakovec, oba iz Viča. Bilo srečno!

— Kakteji je na oknu neke hiše na Sv. Petra nasipu včeraj nenadno postalo slabo. Ni čuda, saj iz Ljubljane puhte takšni dišave, da se bodo kmalu začele podirati hiše, ne le padati rože raz oken. Sreča v nesreči je bila, da tedaj, ko je telebnila kakteja na cesto, ni bilo nikogar pod oknom, da bi jo prestregel za glavo.

— J. Christofov učni zavod, znana najstarejša, najbolj obiskovana privatna šola, se je preselila začeno na Vodnikovo cesto 12 pri stari cerkvi v Spod. šiški, kjer vpišuje za šolsko leto 1932/1933 vse julij. Vpišnina 20 Din, šolnina nizka, revni popust. — Od 1. septembra naprej bo vpisovanje v lastnih, moderno opremljenih prostorih na Domobranci cesti 15. — Šolsko leto prične 1. oktobra. Zavod preskrbuje službo.

— J. Zanatska banka kraljevine Jugoslavije, podružnica v Ljubljani nam poroča, da bo drevi ob 20.30 v dvorani OUZD na Mladiki čestiti sestanek obrtnikov, ki bo na njem generalni direktor g. Milica Dragič poročal o poslovanju Zanatske banke in o kreditu vobče. Obrtništvo je na sestanek vnušno vabljeno.

— J. Brezobzirni razgrajati. Na Cesti IX. v Rožni dolini so snoči proti pomoči mladi občestni strahovito razgrajali in krčali. Stanovalci bližnjih hiš so bili po pravici ogorčeni in prosili policijsko oblast, naj bi se malo zanimala za ta kot Rožne doline, da bodo imeli vsaj poneči mir.

— J. Avtobusni izlet v Logarsko dolino, ki ga prireja Zveza tujski promet, se bo vršil ob vsakem vremenu. Odhod ob 4.45 izpred kavarnе »Evropa«. Drugi izlet bo na Ljubelj v sredo 20. t. m. Odhod ob 13. Cena vožnje Din 45 za osebo.

— J. Izlet društva »Soča« bo jutri v Zupanovo jamo pri Grosupljem. Odhod z glavnega kolodvora ali dolenskega kolodvora zjutraj ob 7.15. Vstopnice za ogled jame in liske za koso oboje za samo 10 Din deli tov. Miha Simčič med vožnjo ali na licu mesta. Sočane in prijateljelepe narave vabimo na ta lepi in z nezastim. stroški združeni olednozni izlet. Odbor.

— J. Mesta zastavljajca, bo imela redni dražbi decembra lanskega leta zastavljajnih predmetov in sicer za dragocenosti (zlatino, srbino itd.) 6. avgusta, za efekte (periko, obleke, stroji itd.) pa 12. avgusta t. l. od 15. ure dalje v uradnem prostoru na Poljanski cesti št. 15.

— Trije čolni na mestnem ribniku. Mestna občina Ljubljanska je nabavila za mestni ribnik tri nove čolne, ki so p. n. občestvo na razpolago. Vhod v čolnarno je pri stanovanjskem paviljonu.

— J. Hotel »Tivoli« danzing od danes dalje novi velenestni varijetetski program. Ples, jazz, odprto do jutra itd. 399-n

— J. Umazji so v Ljubljani. od 8. do 14. t. m. Šivic Anton, 68 let, okr. tajnik v pok. Vidovdanska c. 9. Peternel Stanislava, 20 let, zasebnik, Galjeva 18. Prosc Štanko, 22 let, škrolikar, Gledališka ul. 8 (podpril.). Škerjanc Matevž, 68 let, trgovec in posestnik, Zeljarska ulica 11-p. Sretek An-

ton, 60 let, bivši delavec, Japljeva ul. 2. Barič Emilija, 18 let, služkinja, Vidovdanska c. 9. Šlibar Sonja, 20 mesecev, hči trgovca Josipa, Stari trg 11-11. — V Ljubljanski bolnici se umrli: Peternel Franc, 40 let, posestnik, Javorje pri Kranju. Zupan Danilo Franc Angeli, dijak, 19 let, Srpska ul. 21. Obradnovič Miroslava, roj. Gregorčič, 29 let, žena kapetana, Ciglarjeva ul. 6. Cerar Alojzij, 3 tedne, sin delavca, Kleče št. 35. Berovšek Ana, 39 let, žena poselnika, St. Lenart 43, Kalar Angela, 20 let, hči posestnika, Krška vas 10 Šter Mina, 70 let,

vдова, Vodice 116. Medved Rozalija, 17 dni, hči šivilje, Zapuže 5. Vehar Ivan, 52 let, tiskarski faktor, Tržaška cesta 21. Glavič Marija, 8 dni, hči trg. polnika, Jarše 59. Dr. Jesenko Fran. 57 let, profesor univerze, Vegova ulica 8. Bastarda Anton, 55 let, kovač in hišar, Butajnava 80 pri Horjulu. Vadjal Janez, 21 mesecev sin uradnika, Dravljice 156, srez Ljubljana. Lovrač Anton, 5 tednov, sin dinarista, Gor. Log 5, srez Litija. Bizjak Ivan, 16 mesecev, sin delavca, Ribče 15, srez Litija.

čevljarji so pesimisti

Naši čevljarji menijo, da zdej, ko ni več Bat'e, ne bo nič boljše

Ljubljana, 16. julija.

Čevljarji so v Ljubljani poleg gostilničarjev najbolj popularni, saj jih je tudi največ in so v najširšem sorodstvu z meščani, seveda ne po krvi, nego recimo, po podplatu. Nočemo sicer razlagati tega sorodstva ter povzdigovati preveč čevljarske potrepljivosti, treba je pa reči, da so bili čevljarji doslej najbolj miroljubni in se zaradi tistega sorodstva z meščani niso nikdar oklicovali na obresti.

Ta vraga, nezasičena kriza pa je škodovala celo popularnosti čevljarjev. Meščani se namreč niti zdej še ne zavedajo, kaj so dolžni svojim največjim dobrotnikom in da jim je (čevljarjem) začela presti slaba. Kdo bi se v takšni kopici skrbi spomnil še na čevljarje ter priznal celo, da jim prede slaba po naši krivdi.

V delavnicah, ki so nekatere še vedno takšne, kakršne so bile ob času celov, se skrivajo naši čevljarji in potrpežljivo prenašajo žalostno usodo. Toda možaki so, da je kaj. Še vedno so samozavestni, trmasto kljubujejo slabim časom in so prepričani, da kljub vsemu ne bodo podlegli v težki eksistenčni borbi, kajti izredno so ponosni na svoje ročne izdelke, ki jim ne more konkurirati po solidnosti noben tovarniški izdelek. Tolažijo se, da bodo meščani prej ali slej spregledali, ter se jim zopet zaupali, da se bo sorodstvo med njimi še bolj utrdilo ter razpredlo.

V mračni delavnici je dremal mojster ter si podpiral z žuljavimi in smolnatimi rokami glavo. Soparno je bilo, muhe so brenčale in kot nalašč ni bilo nobenega hudča blizu. Pogledal je najprej na eno oko, potem na še na drugo ter se začudil prišlec. Saj je čudež, če kdo v tej vročini in

v teh časih prinese kakšne škarpete v popravilo.

— Vroče je, mojster, kajne?

— Soparno, kot bi si nataknil škorenj na glavo.

— Ali še delate škornje?

— Nič več ne delam. Zdej imamo čevljarji že nekaj časa velike počitnice. Tovarjari so nam požrli ves zaslužek.

— Ali popravljate tudi nimate?

— Seveda ne. Zdej sploh ni več nikogar v Ljubljani, vsi so skoraj na počitnicah ali pa čepe doma v copatah. Pozimi je že nekoliko boljše, ko ljudem sila voda v obutev.

— Ali je zaradi Bat'ine popravilnice tako malo popravil? Ali niste čevljarji skušali odpraviti Bat'ine popravilnice?

— Kaj pa moremo mi, takšni reveži, proti takšnim gospodom? Nekateri pravijo, da bo zdej boljše, ko ni več Bat'e. Jaz pa nič ne verjamem. Saj ima sina, pa je to velika družba. Eden izgine, pa pride drugi. Nekateri so mislili, da bodo zdaj podedovali Bat'ine čevlje in da jim sploh ne bo treba več delati. Pa nič ne pomaga. Morali bomo vrteti šila in vleči dreto kot doslej.

Seveda ne bomo naredili toliko čevljev, kot v tovarnah, veste — zašepetal je — ker smo preneumili. Predobro čevlje delamo, ki drže delj kot osem parov tovarniških, pa jih ljudje ne morejo na noben način raztrgati. Čim več čevljev ljudje raztrgajo, tem več jih mora nekdo narediti. Mi pa tuhtamo, da bi izumili večne čevlje, takšne kot jih je nosil Ahašver, ali kako se mu že pravi. Kdaj bi pa radi imeli popravljene čevlje? Takoj vam jih popravim, še prej kot v tistih modernih popravilnicah, saj znamo tudi konkurirati. Zvečer se že lahko oglasite.

Ljubljana — brezplačno letovišče

Kopaki na slavnih »Špič« na Ljubljani se znajo imenitno zabavati

Ljubljana, 16. julija.

— J. Naše vode ven! Take in podobne klice slišiš vsak dan na našem idiličnem Nabrežju — na trnovski rivljari, če je le po vreme. Kje pa je zopet to, utegne kdo vprašati? Napoti se na znano »Špičec«, ozri se na drugo stran in vidiš boš pred seboj cel taboor ogorelih kopalcev, ki tvorijo temelj in srce po Ljubljani splošno veselo in razigrano ter še mnogo obojato poletne naselbine.

Očlovek bi mislil, da so na Nabrežju strogi carinski uradniki, ki ne puste, da se v njihovo kraljestvo vtihotapi nepovabljeni gost. Če pa za stvar malo bolj pozanimamo, bomo videli, da je to njihova dolžnost, kajti ti so naši avstrijci čuvarki idilične Ljubljane, katerim je marškalura ljubša mameca dolžna neizmerno zahvalo za svojega mlčka, ki ga niso pustili, da ga odvede povodnji, moč in hudobne nimfe v Posejdonovo kraljestvo.

Ti naši čuvarki se zabavajo na najrazličnejše načine. Tu vidiš krožek »znamajih« šahistov, tam kader nadebudnih »šnopsarjev«, »darakov« in »arokašev«, tam zopet ping pongarje, ki se merijo med seboj, kakor pravi matadorji, tam »wolleballstec«, ki v potu svojega obraza kažejo gledalcem svoje elitno znanje. Tudi nogometašev in balinarjev ne manjka.

Cesto jim prekine veselo zabavo obupen klic »SOS«.

— Ala, fantje skup, že spet ena gaga! — Viš ga zlodja, na tla kraje zibnarja, pa pikova baba, pa bšu lohka dame — čuješ iz družbe vnetih kvartopricev. Ozreš se in že ne vidiš ne kvartopricev, ne pingpongarjev, ne wolleballstov, kajti vsi so prikočili svoji bližnji na pomoč, da jo rešijo iz objema krutih valov. Ti naši fantje so res pravi mojstri, ki jim lahko zavida njihovo junaštvo marsikateri gledalec.

— Malo vika in krika, bojazni in junaštva in opravljen je »krest«.

— Ne vem, kako je tu, da ljudje tolik radi Ljubljana pje! — Saj se je za bat, da nam jo ne spljejo. Poraka, kje se bomo pa potli kupal.

— Ali si vidiš, tku je gosta, pa maja še zmeram apetit. Zlodja, ampak več kaj, kar škoda bjo bdo, d'v utonila, kje tko fejt punca. Kb vedu prej, pa bjo šu jest iskat.

— A kaj punca, moj šnops, mekuš, kadar gor plačam, pa noben vrag ne gaga.

Take komentarje vedno čuješ po srečni rešitvi. Cesto pa se med rešiteljem in rešenko razvije zgobj iz hvaležnosti prijateljstvo s tremi pikami...

Omeniti je še treba, da so v lanskim sezoni naši čuvarki rešili nič manj kot 25 dragocenih življenj. Tudi redka in priznanja vredna požrtvovalnost. Posebne vrste pameriški rekord je dosegel neki pomorski akademik, ki jih je rešil kar 14.

Pa samozavestni so naši fantje z Nabrežja, saj si v svoji premostnosti čisto prvočudo zabavo, ki se ji mora gledalec nasmejati do solz. Imajo tudi svojega pametnika, ki vestno vodi evidenco nad mmo plovcimi čolmi, ki je v njih zvečne le nežni spol.

— Ali se boma kaj pelal, al kua?

— Bi se že peljal, ampak vas je preveč.

— No, frajla, pa vzemte saj enga, — prosijo v zboru.

— No pa naj bo, ta najbolj fejt in luštkan nej pride sem.

— K ste pa vsi tko fejt fantje, pa res ne vem, koga bi vzela...

— Meme, meme, meme!

— Za vse pa res ni prostora v čolnu. Komaj pa to izreče, že v splošno presenečenje hitro odvesla in se smeje ozira na osuple glave.

— Le počak, zlodja. Fantje, ko pride nazaj, pa jo vrga na draj.

Podobne in silne vesele stičice se ponavljajo ves dan.

Ker sem med njimi skoraj domač, sem zvedel, da se vestno pripravljajo na vsakoletno izbiranje najlepše kopalkice. Pri teh volitvah, kljub hudi krizi ne bo vladala korupcija, kajti voliti hočejo najlepšo in najstarejšo kopalko v svojem kraljestvu. Zatorej, dekleta na plan, dokler je še čas, kajti zabave, iger in veselja je vedno med njimi dovolj, tudi za vas, seveda se preje priporočite v primeru saganjarc njihovega »švmmajstruc« za čim hitrejšo in uspešnejšo intervencijo in pomoč.

I. H.

Dr. Zdenka Tominšek

specijalistka za kožne in spolne bolezni.

Kozmetika

Mož, ki je pogasil največji požar sveta

Kako je ameriški inženjer Kinley ukrotil ogromen požar petrolejskega vreca v Rumuniji

Iz petrolejskega vreca blizu Morene v Rumuniji so švigali skoraj tri leta neprestano

do 100 m visoki ognjeni zublji, vmes so pa odmevale silne eksplozije, a nihče ni mogel pogasiti tega ogromnega požara, ki je požiral dragoceno tekočino. Ta naravna katastrofa je obrnila nase pozornost vsega sveta in tudi v Ameriki se je živahno debatiralo o nji. Tudi ameriški inženjer Kinley je zvedel za ogromen požar v Rumuniji, ki je napravil neprecenljivo škodo. Da bi ga pogasil in zaslovel s tem po vsem svetu, obenem pa dobil primerno nagrado, je krenil 7000 milj daleč iz mesta Tulsa v Oklahami v Rumunijo. Ne da bi ga kdo naprosil, je zasnoval načrt, ki bi bilo mogoče po njem v nekaj tednih pogasiti ogromen požar.

Njegova gasilna metoda je obstojala v tem, da je hotel odstraniti iz okolice požara vse kovine, ohladiti z vodo zemljo okrog požarišča, spraviti večjo množino nitroglicerina v najbližjo bližino gorečega žrela in povzročiti umetno eksplozijo. Kinley je bil prepričan, da bo

močan zračni pritisk upihnil plamen tako kakor upihne človek žgalico. Zaman si je pa American prizadeval prepričati rumunsko vlado o možnosti uresničenja svojega načrta in njegove opetovane konference s trgovskim ministrom so bile brezuspešne. Odgovarjali so mu, da je bilo v tem pogledu že več brezuspešnih poskusov, ki so zahtevali mnogo človeških življenj, tako da je treba nove poskuse opustiti. Treba bi bilo torej prekrizanih rok čakati, da bi požar uničil ogromne zaloge petroleja. To bi pa lahko trajalo cela desetletja.

To je bilo leta 1930 in ing. Kinley se je vrnil v Ameriko, ne da bi bil kaj opravil. Požar pri Moreni pa ni šel iz glave. In lani se je znova napotil v Rumunijo, kjer je imel več sreče, kakor prvič. Posrečilo se mu je bilo pridobiti za svoj načrt rumunsko vlado in Standard Oil Company, tako da je lahko 3. septembra začel svoje veliko delo. Po pogodbi bi pa ne dobil niti belica, če bi se mu ne posrečilo požar pogasiti. Kinley je ta pogoj gladko sprejel. Da odstrani iz okolice požara vse kovinske predmete,

je delal s čudovito vztrajnostjo in živavostjo 20 ur dnevno; večkrat je tvegaval glavo, ker je bil izpostavljen strašni vročini in iz žrela uha-jajočim strupenim plinom. Razdejani stroji, železna ograda, orjaške verige in kabli so tvorili belo razbeljeno maso, kakor v visoki peči.

Slednjič je Kinley dosegel svoj cilj. Z ogromnim curkom vode je ohladil rob vrtalne odprtine in spravil k ognjišču z nitroglicerinom napolnjeni naboj. Na-

stala je močna eksplozija, ki pa ni dosegla zaželenega uspeha. Ognjeni zublji so še vedno švigali visoko pod nebo. Več tednov so trajale priprave predno je mogel Kinley ponoviti svoj poskus z mnogo večjo množino razstreliva. In drugi poskus se je obnesel. Silni zračni pritisk je ognjene zublje res upihnil, toda čez nekaj minut so švigali med strašnim bobnenjem v zemlji iz žrela novi, še močnejši ognjeni zublji.

Videč, da to nič ne zaleže, si je hotel American pomagati z drugačno metodo. Iz posebne, ognja varne snovi je sestavil ogrado z nastavkom v obliki velikega dimnika. To ogrado je spravil na vrtalno odprtino in ga močno obtežil, kajti v dimniku je plamenu primanjlovalo kisika.

Poleg tega je zgradil Kinley pod zemljo predor, ki se je končal pri vrtalni odprtini. Ko je bil predor izkopan do odprtine, je pa nastala naenkrat silna eksplozija, ki je predor zasula in pri tem je našlo smrt več delavcev. Da uide razjarjenim delavcem,

se je moral Kinley več dni skrivati. Ko je prišel čez nekaj dni k njemu ravnatelj Standard Oil Company, je pa že zopet koval nove načrte. Moral je napeti vse sile, da sta mu ravnateljstvo družbe in vlada dovolila nove poskuse. In živavost vztrajnega Američana je končno zmagala.

Kinley je zgradil predor, ki se je začel zelo daleč od vrtalne odprtine in končaval zelo globoko v nji. Po predoru je napeljal cev, kakršne služijo za pretakanje petroleja, odnosno nafte. S črpalke so večino plinov po tej cevi izsesali, tako da se je pritisk plinov pri ustju vrtalne odprtine zelo zmanjšal. Odprtino so znova odkrili in tako nastalo žrelo napolnili z ognjavnim materialom, potem so pa po predoru plin vedno bolj izsesavali.

Ogromni, daleč naokrog vidni ognjeni zublji so začeli pojemati.

Tako je bil tri leta trajajoči orjaški požar premagan in vrtalno odprtino so lahko tja doli do ustja rova tesno zaprli. Pol leta je delal Kinley in letos 7. februarja se je vrnil v Ameriko. V treh letih je ogenj uničil ogromne množine petroleja in napravil bi bil še večjo škodo, da se mu ni postavil po robu genialni Američan.

Inženjer Myron Kinley, ki je premagal to morje plamenov, je dobil za svoje veliko delo 50.000 dolarjev nagrade. To sicer ni mnogo, zato pa lahko mož mirne duše trdi, da je pogasil največji požar sveta.

Rokavski preliv, prejalah!

Mlada Avstralka Lilly Coobelstone je prva »prejahalas« Rokavski preliv. Stala je na ozki deski in vlekla jo je motorni čoln. Ta originalna vožnja je trajala 65 minut

Ljubavna tragedija v žrelu ognjenika

Ameriški listi priobčujejo zanimivo poročilo z otoka Hilo v Havajskem otočju. Mlad oče je ugrabil 17-letno dekle, ki je odklanjalo njegovo ljubezen. Z revolverjem v roki jo je prisilil, da mu je sledila do samega žrela ognjenika Halemaumau. Ob žrelu jo je strastno objel, ustrelil in z njenim truplom v naročju skočil v ognjenik. Trupli sta obviseli na pečini globoko v žrelu ognjenika, ki se iz njega neprestano vali dim. Komaj so babjevni oči zvedeli za pretrajano ljubavno tragedijo, so začeli na vse kriplice tarnati. Po njihovem prepričanju prebiva namreč v žrelu boginja ognja Pele, ki se je nad tem onečaščenjem hudo razjezila. In res je voda kmalu zalila velik del otoka, kar so otočani pripisovali gnevu boginje Pele.

Začeli so iskati nekoga, ki bi bil dovolj pogumen, da bi zlezal v žrelo ognjenika in potegnili iz njega trupli. Žrelo je globoko 1200 čevljev, trupli sta pa obviseli 800 čevljev pod vrhom. In kmalu se je javil mladi Japonec Rikan Konishi. Napravil si je posebno kletko in v nji so ga po močni vrvi spustili v žrelo. Z ljudmi, ki so spuščali kletko v žrelo, je bil v

stalni telefonski zvezi. Kletka se je ustavila dobrih 30 čevljev nad trupli. Japonec je izstopil, zavil trupli v rjuhe, ju spravil v kletko in dal signal, da so ga potegnili nazaj. Delo je trajalo 8 ur in Japonec je zaslužil 1000 dolarjev.

Samomor ameriške milijarderke

V pariški boljši družbi, zlasti pa med bogatimi Američani, živčimi v Parizu, je vzbudila veliko presenečenja nenadna smrt ameriške milijarderke Ellis Gordon, ki se je zastrupila z veronalom. Njena služničad pripoveduje, da je bila Ellis Gordon že pet let ločena od svojega moža, nekega angleškega zdravnika, in da je stalno prebivala v svoji razkošni vili blizu Pariza.

V četrtek popoldne je odšla iz vile z dvema neznanima damama. Čez dobre dve uri se je z damama vrnila in vse tri so odšle v salon v prvem nadstropju. Kmalu je pa našla služničad Ellis Gordon v agoniji, okrog nje so pa ležale stekleničke veronala. Neznani dami sta pa brez sledu izginili in policija ju zdaj išče, ker domneva, da sta v zvezi s samomorom bogate Američanke.

Bat'ina oporoka

Bat'ina oporoka ne bo doslovno objavljena. Oni del oporoke, ki se nanaša na sodelavce, uslužbenke in rodbino, in ki govori o nadaljnjem vodstvu podjetja, je prečital Jan Bat'a nad krsto na tovarniškem dvorišču. Odstavek oporoke, ki govori o odpisu dolga mestu Zlinu v znesku 4.300.000 Kč, je sporočil prebivalstvu mesta ravnatelj Čipera med svojim govorom z balkona zlinškega magistrata. Prebivalstvo je z velikim navdušenjem sprejelo vest, da je Bat'a v svoji oporoki poklonil mestu tako izdatno podporo. Mesto je zdaj skoraj brez dolga. Kar se tiče vodstva podjetja, je Bat'a v oporoki določil, naj bo predsednik upravnega sveta in vodja podjetja njegov brat Jan Bat'a. Podjetje ostane po oporoki kakor doslej last rodbine.

Bat'in brat Jan je prečital pri pogrebu odstavek iz Bat'ine oporoke, ki pravi: »Prvi pogoj napredovanja našega podjetja je, da ne mislimo, da je podjetje samo naše in samo za nas. Naše podjetje ni bilo ustanovljeno v ta namen, da bi zagotovilo eksistenco samo njegovim ustanoviteljem, temveč bile so višje pobude, ki so nas vodile pri usta-

novitvi in vplivale na nas, da premagamo svoje strasti in skomine, v kolikor bi podjetju škodovala. Opetovano smo bili pripravljeni žrtvovati svoje življenje v prid podjetja in en član naše rodbine je svoje življenje res žrtvoval. Tega pa človek ne stori samo zaradi dobička. V razvoju našega podjetja smo videli razvoj in zagotavljanje blagostanja vsega našega kraja.

Bil je naš ponos in pobuda za nadaljnje neumorno delo, ko smo videli, da prinašamo z našim podjetjem novo in doslej neznano življenje v naše kraje, da se širi z njegovim razvojem splošno blagostanje in izobrazba naših ljudi. To je bilo stremljenje nuditi vedno večjim množicam udeležbo na koristih, ki jih je nudilo naše podjetje tako uslužbencem, kakor tudi odjemalcem. Če boste služili tej veliki ideji, boste ravnali v skladu z naravnimi in človeškimi zakoni. Čim bo pa mislil vsak samo nase, čim nehati služiti svojemu podjetju, postanete odveč in morali boste pasti.

Novi češkoslovaški poslanik v Berlinu

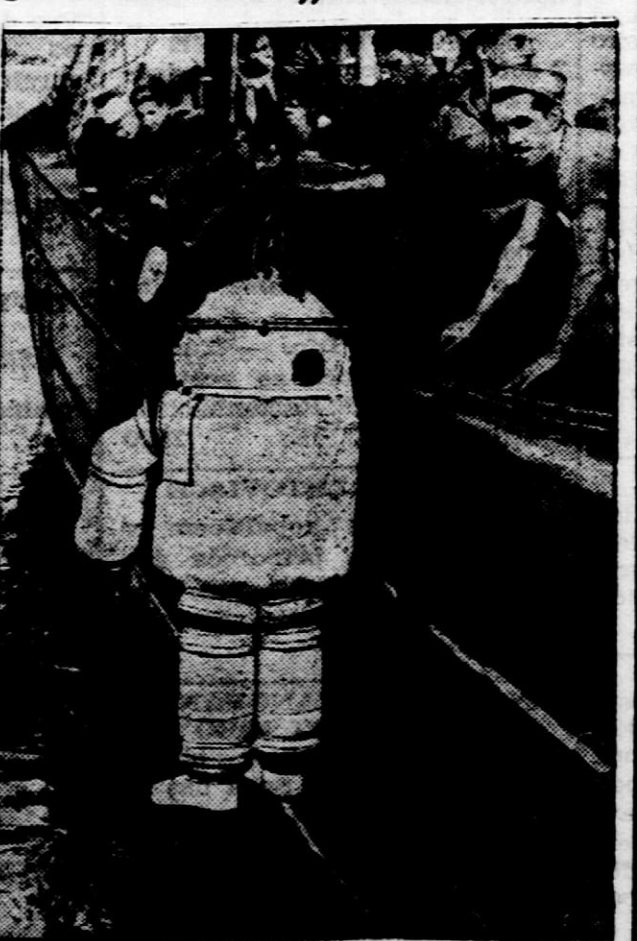
Dr. Mastny ob prihodu v Berlin. Prišel je namesto dosedanjega poslanika Chvalkowskega, a došel je bil poslanik v Italiji, kjer je deloval 7 let.

Grozna rodbinska tragedija

V četrtek popoldne se je odigrala v vasi Holice blizu Olomucca grozna rodbinska tragedija. V vasi sta živela zakonca Jakob in Stefanija Zemanek, ki sta se čisto prepirala in si opetovano skočila tudi v lase. Zemanek je po poklicu mesar, udan je alkoholizmu in čim se ga je preveč nasrkal, je ravnal z ženo zelo grdo. Domači prepiri so bili na dnevnem redu že več let, zadnje čase so se pa še posebno poostriili. Žena je večkrat zagrozila možu, da skoči v vodo in vzame s seboj svoje tri otroke. V sredo sta se zakonca zopet sprla. Zemanek je prišel pijan domov in je začel ženo zmerjati. Zagrozil ji je celo, da jo pretepe. In nesrečna žena je sklenila napraviti neznoznim razmeram konec.

V četrtek zjutraj je odšla z doma in vzela s seboj vse tri otročičke, 9-letnega Mojmirja, 7-letno Vlasto in 5½-letnega Jakoba. Odšla je z njimi daleč od domače vasi v gramozno jamo, kamor je prispela proti popoldnevju. Kraj gramozne jame je velika, globoka mlaka, od koder so prej kopali pesek, a zdaj stoji tam voda. Nesrečna žena je stopila k mlaki ter vrgla mlajšega sinčka in hčerko v vodo. Uboga otročička sta takoj utonila. Potem je hotela vreči za njima še Mojmirja, ki je pa videč, kaj se je zgodilo z bratcem in sestrico, ves prestrašen zbežal. Slednjič je žena še sama skočila v vodo. Že se je potapljala, ko je prišel mimo neki kmet iz bližnje vasi, ki jo je potegnil iz vode. Bila je že onesveščena, odpeljali so jo v bolnico, kjer se je zdravnikom posrečilo ohraniti jo pri življenju. Iz mlake so pa potegnili trupelci nesrečnih otročičkov.

Kraj, kjer se je pogreznila podmornica „Prometheus“

V morje spuščajo s parnika »Artiller« potapljača, ki je ugotovil, kje leži potopljena francoska podmornica

Krožna kolesarska vožnja po Franciji

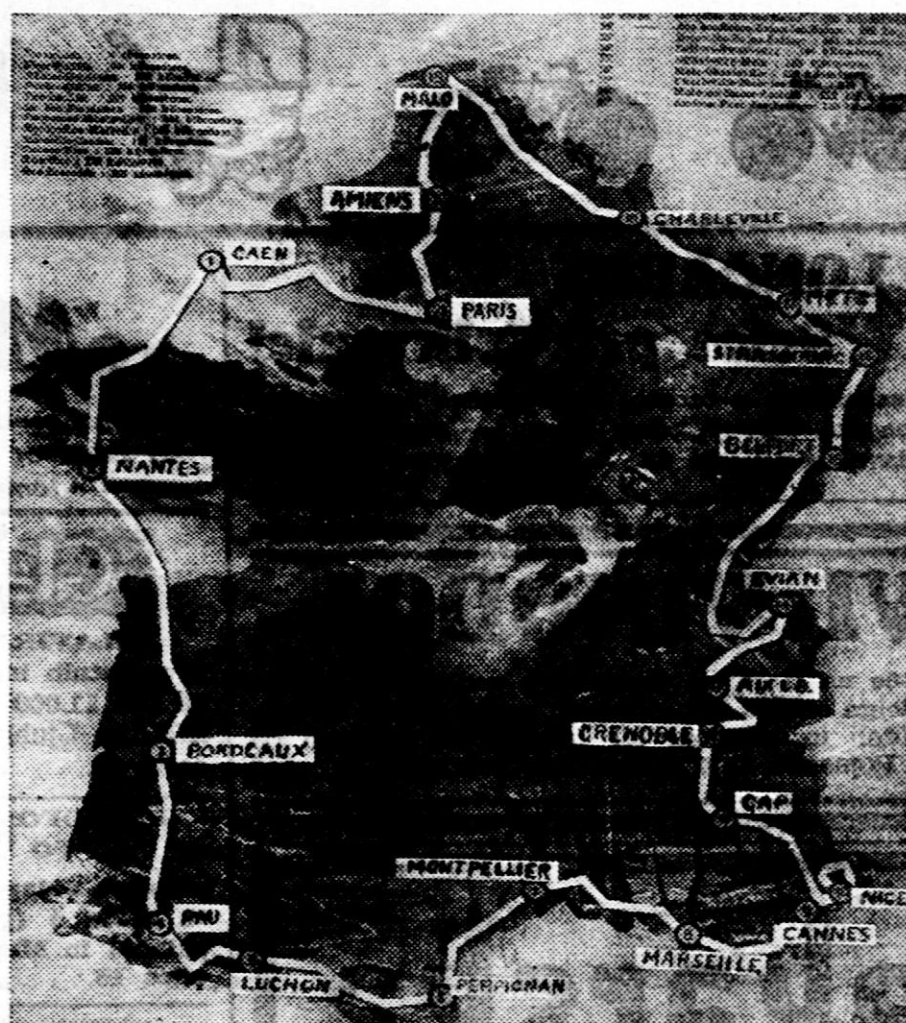
26. etapna tradicionalna vožnja „Tour de France“ je razdeljena v 21 etap

3. etapa: Nantes—Bordeaux (387 km).

Komaj so si dirkači po enodnevnem oddihu nekoliko ahranili utrjene kosti, že jih ob 2. zjutraj budilci kličejo na start k nastopu najdaljše »tourske« etape. Da bi rado vedno občinstvo ne zamudilo prisostvovati odhodu teh čudnih sportnikov, ni zvečer niti leglo k počitku, temveč čulo do rane jutranje ure po kavarnah, restavracijah in drugih nočnih lokalih. Medtem ko na uobu migljajo svetle svetle, se vozači postavljajo v vrste, nakaar da starter ob 3.45 znamenje odhoda. V ranem svežem zraku je peštra skupina v počasnejšem tempu odbrzela v tih noč, ki jo je vznemirjalo le brenenje spremljajočih motornih vozil. Da bi ta turistično tempo nekoliko oživila, preideta na vodstvo Demuyssere in Rebyra. Spremljajoči avtomobili razsvetlijujejo s svojimi žarometi temno cesto, nakaar po nekoliko kilometrih prevzame to funkcijo svetilkejoča se zarja novega dne. Tu pa tam je opaziti zdaj enega zdaj drugega dirkača pri popravljanju tubularskih defektov, ki pa se po kratkem zasledovanju kmalu pridružio skupini. Tudi poskusnih ubegov je vedno več, kateri pa zaradi takojšnje pripravljenosti ostalih ostanejo brezuspešni. 91 km je prevoženih ob 6.21 v polzaspanem tempu in tudi nasmihaajoče jutranje sonce še ne vlije dirkačem pravega borbenega ognja. Blizujoč se prvi okrep-

som. Nadalnjih 22 dirkačev sledi v malih presledkih, katerih zadnji je le 19 minut za prvimi.

4. etapa: Bordeaux—Pau (206 km). Je to etapa, ki pelje do vznožja pirenejskega gorovja. Ob 4.50 se vrše na startu vse priprave in kontrole vozačev, nakaar jo ob 5.20 vsa kolona odkuri v 40 km brzini, ki pa ne traja dolgo, kajti Bidot in Lapobie jo s svojim zadrževanjem na čelu »manjšata« na 28 km. Traja tako nekaj časa dokler se amaterji ne vznemirijo in začnejo hitrejšo vožnjo, ki postaja tudi glavnim vozačem težava. Skozi mesto Bazas (km 55) se vozi ob 7.5 še vedno v srditem tempu. Tudi defekte je utrpelo več dirkačev, kar pa jih ni zadrževalo dosti časa. Ko kolasarji privozijo do precej nasute ceste, vsled česar je zelo težavna, se Belgijci vržejo v naskok. Načeljuje jim Rousse. vozeč izredno hitro. Nato ga zamenja Demuyssere in skupina se kmalu razkleni. Pot je še vedno zelo slaba in dirkači vozijo v indijanski črti na robu ceste po okrog 30 cm široki stezi. Tudi ta neudobnost ne ovira vrh fantov, da bi ne brželi nad 35 km na uro. Ni prešlo vse po sreči, kati na nekem mestu je steze naenkrat zmanjkalo, na kar se Demuyssere, Di Paccu in Camusso znajdejo v grmovju globokega obcestnega jarka. Medtem ko se prva dva kmalu izkloščata in oddirjata naprej, je

čevalnici, se nizko nad glavami cestnih gigantov prikaže zrakoplov manjše oblike, ki nekaj časa spremlja vso karavano. V višjih gondoli je opaziti več zračnih potnikov, ki se rado vedno sklanjajo in občudujejo to počestno borbo. Skupina, na čelu katere je skoraj neprestano Demuyssere, vozi še vedno kompaktno in doseže mesto Rocqufort (181 km) ob 9.07. Pri vožnji pomaga kolesarjem lahen veter v hrbet. Zdačji se v skupini zbudi italijanski dirkač Morelli, uprizorivši hiter šprint, ki ga odnese za nekaj 200 metrov naprej. Urno mu sledijo Francozi Bidot in Spelcher, za katerima se krije še Leducq. Čeprav vozi Morelli lepo brzdno, mora pritisku trojice in še ostalim zasledovalcem vendar podleteti in namero opustiti. Manjka še kakih 150 km do cilja, ko večina dirkačev menja visoke prestave, kakor da bi se pripravljali na končno borbo. Tu stopita Demuyssere, Leducq in še nekateri sodirkači s koles, hoteč si nakupiti v stojnici okrepiti. To opazivši Spelcher, Pipoz in Decroix, se vržejo s tako brzdno v naskok, krt bi po prevoženih 300 km ne čutili v nogah niti kilometra. Za temi se brž spustijo še zaostali Leducq, Camusso in Rousse. Tudi Demuyssere se hoče vreči v zasledovanje. Hoteč pa zagrabiti v teku steklenico okrepila, pade tako nerodno, da zamudi. Borba in ponovni naskoki trajajo vse do čela, dokler se poskušajoči naskokovalci ne prepričajo, da je ves njih trud zastoj, kajti ponovno se raztreseni vozači zedinjajo v skupino. Na vidiku je druga okrepčevalnica v mestecu Blaye, kjer imajo zaprtašeni kolasarji dve minuti nevtralnega odmora. Od tu dalje se vozi živahneje. V vodstvu je Sieronski, ki ga pa kmalu zamenja Demuyssere. Prvič, odkar je dirkaška karavana zapustila Pariz, se nalezli tu na znanega sovražnika kolesarjev — cestni prah, ki pa po 10 km slabe ceste poneha. Čim bliže k cilju, tem slabša, postaja pot. Marsikateri znani dirkač izgubi v teh krajih, ko manjka le še kakih 15 km do zaključne etape, zaradi ponovnih defektov dragocene minute. Največje smole imajo Nemci Sieronski, Tierbach in Gruner, Francoz Alexander, najboljši neodvisni vozač, zloni krmilo in korajžno nadaljuje le z eno polovico. Brzina je zelo živahna. Na vodstvu se pojavijo Belgijci, medtem ko Nemci čakajo na svojega vodjo Stoepele, zakasnelega zaradi defekta. Po 10-minutnem zasledovanju ga vendar Bulla pripelje v vodočo skupino. Na dirkališče, kjer je postavljen cilj, pelje zelo slaba in razorana ozka pot čez polje in travnike, česar posledice so ponovni defekti in drugi incidenti. Stoepel je zopet žrtev defekta in mora do samega dirkališča voziti po lesemem obroču. Sieronski, Aerts, Pesenti in Canazza na nekem nerodnem zavoju pred vodom na dirkališče padejo, se pa razen Sieronskega urno poterejo in v divjem zamahu priključijo skupini. Mnogoštevilna množica, ki je medtem do zadnjega kotička napolnila dirkališče, je prihrumeco skupino dirkačev burno pozdravljala. V ospredju vodijo dva Belgijci in štirje Francozi, ki pa jih kmalu zamenjajo zdaj eden zdaj drugi. Vse se bori za ugodnejše pozicije v sprednjih vrstah. Leducq, kateri se je do zadnjega ovoja kril za Bonduelom, skoči v ospredje in za pol kolesa zmagava pred Di Paccuom v času 12.54.33 (okrog 30 km na uro), 2. Di Paccu, 3. Bonduel. Skupina sledi 53 je klasificirana z Leducqovim ča-

tretji zlomil obe koleni in ogrodje, ki vsa skupaj zamenja pri rezervnem avtu. Seveda je pri tem izgubil precej časa. Polagoma se proga izboljša. Prva skupina, katero vo hjo menja se Ledneg, Pesenti, Werwaecte in Barthelémy, šteje okrog 20 mož. Malo za njo sledijo še drugi amaterji in profesionali v skupinah in posamezniki. Ob 9.11 živigne kolesarska karavana skozi mesto Mont de Markan (123 km), kjer vzdržujejo red maršrski vojači. Zopet vozi tu na čelu Demuyssere. Ponovno se nekaj nervoznih amaterjev postavi na vodstvo, hoteč ubezati, kar pa jim ostali preprečijo. Ko vodita nekaj časa Demuyssere in Barthelémy počasneje, se zdajci splošita amaterja Spaneo Trueba in Morelli, ki si s šprintom pridobita okrog 300 metrov. Fanta vztrajata, za njima pa se v zasledovanju trudijo Belgijci in Nemci. V takem divjem lovu dirvajo prvi in drugi skozi mesto Aire sur l'Adour (156 km). Razlika znaša tukaj skoraj pol km. Tudi po bližnjem klancu ju ubegleca mahata menja se korajžno ne meneč se za naneviranje slučajnega aeroplana nizko nad njihovima glavama. Po 30 kilometrih lova, kjer se je hitrost sukala okrog 40 km, je Demuyssere končno vendar pripeljal skupino do dvojice, nakaar je njeno prizadevanje splavalo po vodi. Ob 10.40 manjka do cilja še 30 km, kamor se bo pripelo zaradi visokega povprečnega časa pred napovedano uro. Na ostrem vzponu poskusi ubeg B. Faure s še nekimi drugimi, ki pa jih na vrhuncu zopet ujamejo zasledovalci. Navzdol vozeč naskoči Le Drogo in si pridobi nekaj terena. Ta ubeg je postal nevaren, kajti ni več dosti do Paua. Zopet odfrči od skupine nekdo. Je to Belgijec Rousse, ki se z vso ljutočjo vrže za Le Drogom ter ga ujame. Naprej si pomagata v vodstvu in že izgleda, da ni njihov trud zaman. Kmalu imata nad pol km razlike in končno prispeta na cilj minuto pred sledenjo skupino. Prvi je torej Rousse v času 6:23.00 (32.271 km na uro), drugi Le Drogo za kolesno dolžino, tretji Antenen, četrti Bonduel.

Klasifikacija posameznikov je po 4. etapi sledeča: 1. Leducq 35:16.02, 2. Stöpel (0:145 zamude), 3. Bonduel (0:2.00), 4. Lemaire (0:03.01), 5. Rousse (0:03.28), 13. Demuyssere (0:06.27), 19. Di Paccu (0:12.39). Skupinska klasifikacija: 1. Belgija (105:56.35) — tu je šestet prevoženi čas prvih treh vozačev iste skupine: 2. Francija (0:06.08 ztmude), 3. Nemčija (0:07.13), 4. Švica (0:32.21), 5. Italija (0:33.28).

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozni in rahitični, povečanju ščitne zleže in postanku golše je uravnavna delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri je-tičnih, da v začetku boleznih, porajajoče se zapeke ponehavaajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah

Spominjajte se slepih!

P. Decourcelle:

Prokletstvo ljubezni

Roman.

I.

Popotnica.

Zanimivo je opazovati med vožnjo v vlaku, kako zahteva sprevodnik od potnikov raznih razredov vozne listke.

V tretjem:

— Vozne listke! — zakliče osorno, čim odpre vrata vagona.

V drugem:

— Vozne listke, prosim!

Suhoparni ton javnega uslužbenca v službi. Roka se rahlo dotakne ščitka čepice; nekako tako kakor vojaški pozdrav, takole med civilno uljudnostjo in podčastniško osornostjo.

V prvem:

— Dame in gospodje, izvolite pokazati mi vozne listke.

Glas ne zveni več osorno; čepica se je preselila z glave v roko. Treba je pokazati, da smo olikani. Tu bi si človek utegnil nakopati sitnosti, tu so inženjerji, administratorji družbe, veljaki, ki imajo dolge roke. Dame... dame še posebno... Kar na lepem te doleti v

službi neprijetnost, če si naslovil na blagorodno damo nerodno besedo...

To so preključne kočije zadeve. V prvem razredu sedi recimo osamljena dama... še čisto mlada, zelo lepa, plavalaska; temna obleka, zelo elegantna in zelo preprosta. Nobene prtljage. Le ročni kovčeg v mreži... Roke v finih rokavicah drže knjigo; vendar pa dama ne čita...

Pelje se v Tours. Je to blagorodna dama?... Generalova ali bankirjeva soproga... morda pa poročnikova ljubica ali zaročenka bolj ali manj bogatega enoletnega prostovoljca?

Kar poskusite uganiti to na prvi pogled!

Tako si je mislil sprevodnik brzovlaka Pariz - Tours, ko je preščitoval vozne listke, ki mu ga je pomolila osamljena potnica v kupeju prvega razreda.

Nedvomno je to odlična dama, — je dejal slednjič sam pri sebi in se še zadnjič vprašujoče ozrl na pravilne poteze njenega trenutno nekam otožnega, zamišljenega obraza.

— Hvala, milostiva, — je dejal.

In predno je odšel v sosedni kupe, je celo snel čepico.

Sprevodnikov prihod je zdrnil mlado ženo iz globoke zamišljenosti. Zaprta je knjigo, odgrnila zastor na oknu in se zagledala na pokrajino, zalito z žarki zahajajočega solnca.

Bil je čaroben pogled.

Loira se je vila v daljino liki velika modra kača čez pokrajino, odeto v zeleno pomladno odejo.

Desno in levo so švigali mimo cerkveni zvoniki, moleči iz bujne zelene, tu pa tam je ušlo oko gradšč z velikim senčnatim parkom ali s slamo krito hiško, ki jo je začelo krasiti sveže zelenje ovijalk ali bršljanov.

Povsod, po vsej dolini je vladala velika, neizmerna tišina.

V daljavi, zelo daleč, je pel zvon in njegov melodični glas je spremljal žvrgolenje krilatih pevcev, pripravljajočih se k počitku.

Bilo je jasno, da poslušal, ne da bi slišal, da gleda, ne da bi videla. Mehanično so ji prihajale v pretrganih stavkih na jezik misli.

— Vsa drhtim, — je šepetala. — In vendar sem se odločila... Treba je najti razloge, dokaze, besede, da z njimi pregovorim in prepričam tega moža.

Vojak, kakršni je on, mora uslišati prošnjo žene. On dobro ve, kaj je čast, rodbinska čast...

Razumel bo, da rodbinske časti ne moremo potepetati na ljubo grešni strasti, pa naj bo še tako burna.

Toda če me navzlic temu ne bo hotel poslušati do konca...

Pod vplivom te strašne misli je segla z drhtečo roko v žep po zmečkano pismo, ki ga je bila nedvomno že večkrat prečitala, pa ga je čitala vedno znova, kakor bi hotela najti v njem nov

pomen, novo misel, ki se je doslej izmikala njeni pozornosti.

Pismo se je glasilo:

V Toursu, 25. marca 1880.

»Blaznim, draga Carmen, blaznim od bolesti.

Veš, kaj se je zgodilo?... Ali si žrtev ali sokriva tega, kar se pripravlja? Tvoj mož odputuje v posebni misiji v Guyano. Odpelje se čez štiri dni. In ti boš morala odgovoriti z njim. Tako je bilo sklenjeno v ministrstvu.

Toda ti prav nič ne pomišljaš, o tem sem trdno prepričan. Vem dobro, da si se že odločila, da ne pojdeš z njim.

Ne zapustiš me, mene, ki te obožujem, mene, ki me ljubiš in ki bi me tvoj odhod ubil...

Prepričan sem, da ne zapustiš najinega malega Marcela. Mar bi mogla mati, kakor si ti, živeti daleč od svojega deteta?

Njegovo dete! — je šepetala mlada žena z drhtečim glasom.

In v njenih velikih modrih očeh, razširjenih še v bolesti, so se zalesketale solze.

— Amboise!... Amboise!... je zaklical sprevodnik.

Bila je zadnja postaja pred Toursom. Potnica, nekoliko pomirjena, je čitala dalje:

»Ti da bi odpotovala! Ali je to mogoče?

Saj bi bila vendar lagala, zatrjujoč mi, da me ljubiš, da ljubiš najino dete.

Bila bi zločinka... bila bi podla... Postal bi sodnik, a ti, Carmen, dobro veš, da bi bil zmožen vsega.

SOLSKI VRT

Toda oprosti mi, moja vroče ljubljena. Saj sem že v začetku napisal, da blaznim... blaznim iz ljubezni do tebe, do najinega angelčka... Ah! Zakaj si se seznanila s Saint-Hyrieixom pred menoj? Zakaj si ga vzela?

Toda pomisli... Gotovo si že zvedela za imenovanje svojega moža. Zakaj me še nisi obvestila o tem?

Prizadevam si na vse načine prignati to strašno misel. Ali bi mogla sploh hoteti zapustiti naju?

Čuj!... Ta negotovost me ubije. Če ne pripeš v dveh dneh v Tours, da se sestaneva, se pripeljem v Pariz... Pomenim se s tvojim možem, vse mu povem. Pokažem mu vsa tvoja pisma, da bo vedel, da si moja, vsa moja!...

In če te ne bo hotel prepustiti meni, bo odšlo med nama orožje. Če me ubije, bom vsaj rešen teh muk. Če pa postaneš vdova, se mi ne bo treba več bati, da te izgubim, da te ukradejo najinemu detetu.

Mlada žena je zamolklo kriknila.

— Storil bi to!... Storil bi to!...

O, bože, bože! Reši nas!

In z drhtečim glasom je nadaljevala čitanje pisma. Ostalo ji je bilo samo še nekaj vrstic.

»Prenehaj sem za hip, da sem razmišljal. Začenjam znova.

„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Znižane cene. Največja izbira. Ceniki franko.

HOTEL LONČARIČ, Selce pri Crikvenici

ob kopališču. Vsaka soba s teraso, z električno razsvetljavo in vodo. — Dunajska kuhinja, fina vina. — Polna penzija Din 55—65, v glavni seziji Din 65. — Zahtevajte prospekte!

NOVI VINODOL

najlepše kopališče na Gornjem Jadranu z velikimi in lepimi plažami. 2 km dolga obalna pot ob lepem parku. Tenis igrišče. Prvorazredni hoteli in penzioni ter mnogo vil, obdanih od borov. Pojasnila daje Zdraviliška komisija. 146

Makarska

Najcenejše in najlepše morskopolje na Jadranu

RESTAVRANT — PENSION „TRIGLAV“ ALEKSANDROVO, OTOK KRK

Ob pristanišču, z izgledom na morje. Novo urejene sobe, električna razsvetljava, prvorazredna kuhinja, domače vino, sveže pivo, hitra postrežba, vsa oskrba 50.— Din dnevno. Za večeravno bivanje popust. — Vse informacije daje lastnik IVAN FRANOLIC. 2752

Ustanovljeno 1860. Ustanovljeno 1860.

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJA

Alojzij Vodnik

LJUBLJANA, (poleg glavnega kolodvora) KOLODVORSKA ULICA 34

Velika zaloga preko 400

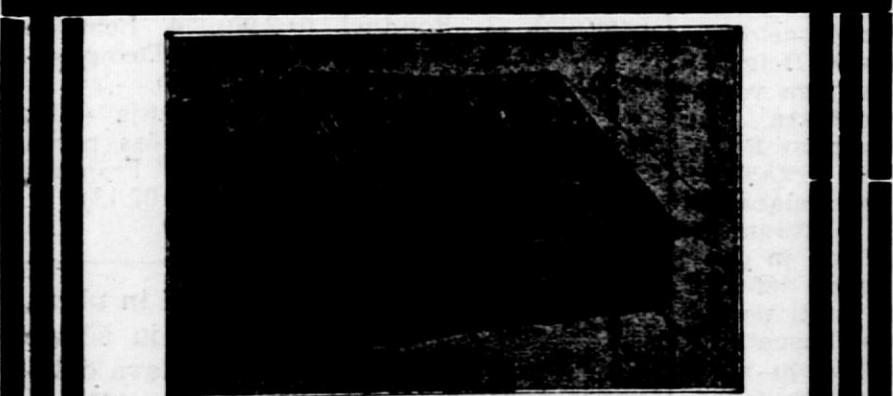
NAGROBNIH SPOMENIKOV

vseh oblik in velikosti se razproda po

znižanih cenah,

dokler traja zaloga.

Izdelava novih spomenikov po lastnih načrtih najmodernejših oblik po nizkih cenah. — Sporočite naslov, da vas obišče na domu strokovnjak in izdelava načrte po Vaši želji.

ŠOTORE SKLOPNE ČOLNE

kvalitetno blago, ugodne cene, katalogi in vzorci gratis

SPORTNA DELAVNICA B. KOLB VIEMARJE ST. VID

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

GLASBA

KLAVIRJI, PIANINI

prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MUSIKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. 18/T

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

PO 1.— Din

posojuje »Slagor«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktoria palače«) in Maribor, Slovenska ulica 18. 70-T

PRODAM

SVEŽE HRUSKE

kg 3.50 Din, mladi fižol kg 3 Din, sveže kumare kg 4.50 Din, sveži paradižniki kg 6 Din razpošilja po 25 kg brzovozno G. Dreschler, Tuzla. 2798

BENCIN-MOTOR

za pogon 6 HP, trdke München Sendling, ugodno napredaj. aRadio - Therna, Laško.

PLINSKO PEČ

rabljeno, dobro ohranjeno, poceni prodam. Več se poižve pri kamnoseški industriji Alojzij Vodnik, Ljubljana, Kolodvorska ulica. 2782

SLUŽBE

VAJENKO

ali vajenca sprejemem takoj. Foto-atelje Mancini, Rožna dolina. 2840

TRGOVSKI POMOČNIK

mešane stroke, dobro izveščane in zanesljiva moč, z dobriimi referencami, želi premeniti sedanje mesto. Verziran perfektno v vseh stvarkah trgovske obrti. Dober izločbeni aranžer. — Ponudbe poslati pod šifro »Spreten 2807« na »Slov. Narod«. 2821.

UČENCA

od poštenih staršev, krepkega in zdravega, s primerno šolsko izobrazbo, s prostim stanovanjem in hrano, sprejme v trgovino mešanega blaga Anton Golenc, Sv. Miklavž pri Ormožu. 2836

JAČNI PRESVEČEVALEC

dobro izveščan, s prvovrstnimi referencami, želi mesta v večjem podjetju. Reflektira se samo na dobro in stalno mesto. Cenj. dopise poslati na »Slov. Narod« pod »Zanesljiva moč 2821«. 2821.

BRIVSKI POMOČNIK

in damski frizer, prvorazredna moč, išče stalno namestitev. Ponudbe na naslov: Božo Borovčič, salon Bašič, Crikvenica. 2820

MLADENKA

poštena in pridna, želi mesto postrežnice v uradih ali kot dobra moč v gospodinjstvu. Najraje za jutranje in dopoldanske ure. Nastopi s 1. avgustom ali pozneje. Oglašuje se zaradi malega znanja. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Pridna 2826«. 2826.

UPOKOJENCI (KE)

Hišo v Vašo last in ostalo oskrbo Vam nudim tovarniško podjetje, ako založite 50 do 60 tisoč Din. Ponudbe pod šifro »Zlata jama 2839«. 2839.

PRODAJALKO

iščem za samostojno vodstvo špecerijske trgovine. Položiti mora 5000 Din kavicje. Nastop takoj. Mlekarnstvo Šolta, Zagreb, Zajčeva ulica 8. 2837

POSODILA

REŠITE SE DOLGOV

postavite si lasten dom z brezobrestnim posojilom »Stavbne hranilnice in posojilnice«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 15/c. 2834

ŽENITVE

ZAFUŠČENA GOSPODICA

ki je bila varana in nesrečna po svojem idealu, si želi utube potom ženitve z gospodom, ki je v državni službi in bi jo tolažil in krepčil v njeni zapuščeni. Starost 42 do 54 let. — Vdovec z enim otrokom niso izključeni. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod šifro »Srce mi tuge umira 2827«. 2827.

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE

kuhinje in pritriln takoj oddam. Zgornja šiška 176, Kosovo (poleg remize). 2838

STANOVANJE

s 3 sobami se odda. Stari trg 24-II. 2891

ZELO UGODNO

v sredini mesta, se odda s 1. septembrom, 3 sobe s predobno, pripravno za zobozdravniška ali zobotehniška. Naslov v upravi »Slov. Narod«. 2825

ODDAM STANOVANJE

2 sob s kabinetom. Lepa solnčna lega. — Rožna dolina Cesta X, št. 25 (pod Rožnikom). 2736

POZOR LETOVISARJI!

Lepe sobe, novozidan salon in vrt z lepim razgledom. Celodnevna prehrana s stanovanjem 30 do 40 Din. — Turisti popusti! Priporočila se gostilna »Pri Cenetue, Rottenbücher, škofja Loka. 2620

NARAVNO LETOVISCE

cela penzija s kopališčem v kuhinji. — Se priporočila gostilna Šorli, Gorenja vas, Posori Din 32.—, do domača ljanska dolina. 2559

ENOSOBNO STANOVANJE

ali PRAZNO SOBO iščem na Mirju ali v bližini Blekovecove ceste. Soba naj bo parketirana, mirna in čista; poseben vhod in elektrika. — Takojšnje ponudbe s navedbo cene na upravo lista pod »Solnčno 2805«. 2805.

ŠPEDICIJA TURK

LJUBLJANA Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnega zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban štev. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjale, uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. 117

Telefon interurban štev. 2157.

NEPREMIČNOSTI

ENONADSTROPNO HIŠO

novi, vogalni, davka prosto, zidano za trgovino in gostilno na najprometnejši točki pri kolodvoru v Stični na Dolenjskem, prodam. Resni kupci naj se obrnejo na lastnika: Ivan Eržen, Stična. 2835

GOSTILNO IN MLIN

s posestvom, na prometnem kraju poleg glavne ceste, oddam takoj v najem. Prednost imajo zmožni kavčije. — Informacije daje Jože Pibernik, Velenje. 2834

MESARJI, POZOR!

Trgovsko hišo z mesarskim lokalom, vse skupaj oddam za daljšo dobo. Sprejemam tudi hranilne vioge. Informacije daje F. Soklič, informacijski biro, Bled. 2817

RAZNO

ŽENINI, NEVESTE!

Pohištvo za vsako ceno. Ugodnost v plačilu Vam nudim samo Fr. Zupan, Ribno 54, Bled I. Pišite dopisnico! 2839

Najcenejši nakup!

KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 72/T

ČEVLJI

NA OBROKE

»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti operi).

TUDI POHIŠTVO

NA OBROKE!

Kompletne spalnice od 2200 Din omare od 450 » postelje od 250 » kuhinjske odprave od 900 » kuhinjske kredence od 500 »

Največja izbira pohištva!

Vse drugo pohištvo se izvršuje po najmodernejših načrtih; sprejemajo se vsakovrstna mizaraka naročila in popravila po najnižjih cenah — samo pri

MIZARSTVU »SAVA«

Kolodvorska ulica 18

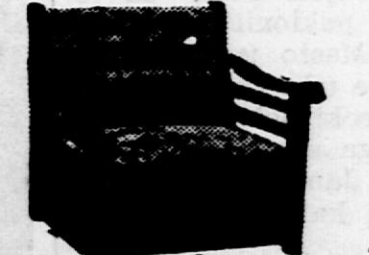
Dunajska cesta 36. 77/T

TRPEZNI AFRIK MODROCI

samo Din 220.—

spalne fotelje, fino izdelane.

Din 1300.— prodaja

RUD. SEVER,

LJUBLJANA, Marijin trg 3

Telefon 2622

ZA LESNE TRGOVCE

IZREDNA PRILIKA!

V Zagrebu oddam v najem veliko skladišče za gradbeni material, s stanovanjem in drugimi lokali. Velika gradbena delavnost. Pismene informacije daje Tomo Mattal, Lonja p. Crikvenik. 2833

VINO ČEZ ULICO

Štarsko belo, liter Din 6.50

Metliško rdečo Din 8.—

Kostanjeviški cvček

Ia. Din 9.—

Rizling Din 9.—

Jabolčnik Din 4.—

Hruševac Din 4.—

Zganje za vkuhanje sadja

Pristno vinsko zganje 48% l.

liter Din 28.—. Pristna stara

slivovka liter Din 28.— ter raz-

novrstno zganje in likerji po

znatno znižanih cenah pri:

S. J. Jeraj, Ljubljana

Sv. Petra 38. 2849

NAZNANILO

Centenemu občinstvu naznanjam, da sem OTVORIL

daens VINOTOČ v Medvedovi ulici št. 25, Ljubljana VII, pri